

БЕРЕЗЕНЬ, Ч. 3 MARCH, 1975

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXII Ч. 3 БЕРЕЗЕНЬ MARCH, 1975 No. 3 Vol. XXXII

Н. Холодна: ...! Дніпро і кручі...	1
Боротьба за права і боротьба за існування	1
О. Теліга: Усе — лише не це! О. Коренець: Над Аралом	2
Н. Дечайківська: Перспективи на майбутнє (Докінчення)	3
На ювілейний дар; Наша обкладинка	6
А. Куцинський: Печення пасок на Україні	7
Відгуки	8
М. Рідна: Стежками генерацій	9
Калейдоскоп жіночого життя (С. Луцька)	11
Тільки між нами і телефоном (Л. Калинович)	12
З. Когут: Жінкам; Палай: Зої Когут	13
К. Смородська: З плану праці референтки зв'язків. Дисиденти.	14
Рената Бабак; Гордість відділу; Нові видання	15
Наради Комісії і семінари XVII Конвенції СУА	16
Вісті з Централі	20
Вісті СФУЖО	22
Our Life	24
Вишивана подушка	27
Наше харчування. Л. Гриців: Омлети, Н. Ч. Куховарські назви "Ц"	28
Хроніка Округ: Округа Нової Англії. 107 Відд. Сан Хозе	29
Замість квітів. Посмертні згадки	32
Розвага — забава	34
Річні збори	36

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Марта Бачинська, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Іщук, Світляна Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Адреса Редакції:

Our Life Editor
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 674-5508

Адреса Адміністрації:

Our Life
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокі число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Editor: **Uliana Liubovych**
tel. 674-5508 (cod. 212)

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Екзекутива:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протокуляр- на секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Марта Яцушко	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка
Референтури:	
Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітня
Маруся Бек	— зв'язків
Камілія Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Галина Сміндак	— пресова
Дора Рак	— статутова
Вільні члени	
Орися Зінич	
Анастасія Вокер	
Контрольна Комісія:	
Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

АНГЛІЯ:

"НАШОГО ЖИТТЯ"

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Netting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

**ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІТАЄ УСІХ
ЧЛЕНОК ОРГАНІЗАЦІЇ, ПРОВОДИ УСІХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ОДИНИЦЬ, ОКРУЖНІ УПРАВИ І УПРАВИ ВІДДІЛІВ ЗІ
СВЯТАМИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДНЬОГО ТА СКЛАДАЄ ЇМ
НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ!**

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

... і Дніпро і кручі....

Тепер -не білий хрест,
тепер не сягне Тебе й птиця,
геть до самих небес
підносиш бронзові лица.
Та й тепер з московських снігів
стереже невсипуще око.
О, якби не любов синів,
не стояв би Ти так високо!
Не дивився б на тебе турист,
забуваючи, де він і хто він,
подивляючи
згори
неосяжні плеса Дніпрові.
Не дивився б наївний турист
на славу, у бронзу сповиту,
тільки вчув би останній крик:
"Уставайте, кайдани порвіте"!..
Чи Тебе кують у граніт,
щоб безсмертний дух задушити?..
Так і цей же кожух, теж-ні!
не на Тебе шитий.

Чи засяє знову хрест,
і чи я тоді буду?..
але — знаю-сон Дніпрових плес
Ти колись
у бурю збудиш.

1973

Наталя Лівицька-Холодна

**Боротьба за права і боротьба за
існування**

Вулицями Нью-Йорку пройшов похід американського жіноцтва. "Нью-Йорк Таймс" поніс у світ знімки з походу жінок у дні 8-го березня, з найрізномоднішими кличами, з якими виступали найрізніші групи жінок. Цей бо день Організація Об'єднаних Націй у цьому "Році Жінки" визнала міжнароднім днем жінки. Основним кличем цього походу мали бути: рівність, поступ і мир, але домагання, які виписали на своїх транспарентах жінки, далеко переходили засяг цих кличів. Було там і про права жінки і про її участь у боротьбі за мир і пошану людини, навіть домагання звільнення політичних в'язнів (не відомо яких), а з такими чергувалися інші менш або більш серйозні цитати, навіть гумористичні виступи чоловіків із кличем "не питай про те, що твій чоловік може зробити для тебе, але про те, що ти можеш зробити для свого чоловіка".

Міжнародній цілоденній панелі в ОН на тему: "Жінки й чоловіки наступних 25 років", порушив різні аспекти жіночої проблематики, хоч в результаті дискусія часто сходила на проблему родини й матері.

Між іншими заторкнено різниці між ситуацією жінок т. зв. "західного світу" і жінок "третього світу", які, як сказала одна з дискусанток мусять боротися не за кар'єру, а за те щоб вижити, за саме існування. Насувається питання до якого "світу"

На обгортці: Вітраж (один із трьох) роботи українських мистців: Алли Горської, Панаса Заливахи та Галини Самикіної, який вони створили у 1964 р. для вестібулю київського університету.

Our cover: Stained glass window made in 1964 for the vestibule of Kiev University by Ukrainian artists Alla Horská, Panas Zalyvacha and Halyna Samykina.

* * *

Усе — лише не це! Не ці спокійні дні,
Де всі слова у барвах однакових,
Думки, мов нероздмухані вогні,
Бажання — в запорошених оковах.

Якогось вітру, сміху чи злоби!
Щоб рвались душі крізь іржаві ґрати,
Щоб крикнув хтось: ненавидь і люби —
І варто буде жити чи вмірати!

Не бійся днів заплутаних вузлом,
Ночей безсонних, очманілих ранків.
Хай ріже час лице — добром і злом!
Хай палять серце — найдрібніші ранки!

Ти в тінь не йди. Тривай в пекучій грі.
В сліпуче сяйво не лякайся дивитися —
Лише по сцені гряне жданий грім
І з хмар сковзне— багнетом — блискавиця.

треба зарахувати жінок в Україні, які, хоч формально користуються рівними правами і не мусіли б за них воювати, а фактично якраз боряться за існування, і то не тільки фізичне, своє, своєї сім'ї, своїх близьких, свого народу.

Вказати світові на них, на їх долю, їх ситуацію, спонукати тих, хто називає себе оборонцями прав людини, щоб глянули тверезими очима на тих жінок — це завдання нас, їхніх посестер.

Така теж була ціль усіх тих, хто в цей день зібрався для спільної молитви. Така була теж ціль походу українського жіноцтва, яке, помолившись у катедрі св. Патрика, відбуло похід закінчений демонстрацією проти представників московської православної церкви, які саме гостювали у Нью-Йорку.

У березні віддаємо пошану Тарасові Шевченкові, який з особливою увагою ставився до жінки: дівчина, сестра, кохана, мати, це часта тема його поетичної і малярської творчості. Хоч визнають його тепер в Україні, та всетаки перепускають його творчість через цензуру, хоч уже не царську. У радянських виданнях не знайдете напр. поеми "Розрита могила". А по його слідах у пустині над Аралом ходять далі його духові правнуки, які, як і він, не схотіли відректися свого за ціну вигоди у Московщині, як і він, сказали що це "теплий кожух, та не на мене шитий".

Як це не дивно, творчість Тараса Шевченка, незважаючи на те, що перетикана сльозами, болем, жалем за минулим, сповнена сильною вірою у майбутнє, яка і нас повинна підтримувати. Бо й "неситий не виоре на дні моря поля".

НАД АРАЛОМ.

Немов величезна руда плахта розвернувся степ широкий. Зсохла трава припала до землі, шукаючи прохолоди. Лиш бур'яни підводять угору пелехаті голови; стоять громадками позбивавшись, ніби налякані діти, що бояться розгубитись у цій пустелі. Серед рудої трави великі плями піску рисуються мертво-білою барвою. Сіро-блакитне, без одної хмарки, небо, схилється над цією пусткою і мов би замертво, прислухуючись до тиші...

Знав білий цар, куди слати палкі серця, щоб прохолоди, знав куди давати вільну думку, щоби спустила крила і закам'яніла.

Тихо і пусто. Понад зсохлими травами скрадається вітер; хвилями зашелестить у бур'яні та враз притихає, немов боячись збудити когось, що тяжко заснув.

Здалека доходить шум моря. Хвилі сонно б'ють об береги і тихо лягають.

Море! Ти бачило на своїх берегах Великого Страдника. Може, бачило його сльози. Може, вони у твою воду спливали і від них вода твоя ще гіркішою ставала...

Вечір.

У степу Поет-заспанець. Неволя зігнула кремезну постать, поклавши на нього свою важку руку. Сумні очі глядять перед себе і не мають на чому спочити.

Сонце лягає. З моря встають тумани і білою скатертю розстеляються по воді.

Тугою вигострений зір Поета вривається у мряку. із фантастичних форм туманних опарів, ніби з моря, підноситься і встає чудова картина. Стужене серце снить сон:

Зелений степ, широкі села, всі в садочках, а в селах люди вільні, щасливі. Усі рівні, усі брати, еднаються поміж собою на волі...

Чудовий сон бачив Ти, Великий Страднику! За весь біль, за муки, за безсонні ночі, за сльози криваві...

Да святяться такі сни...

... і хай справджуються!

(Докінчення)

Коли б запитати: що є найслабшою сторінкою нашої програми, то можна б відповісти: надто добре серце союзянок, а тим самим і цілої організації. А коли забагато серця і емоцій, то часто замало холоднокровної аналізи. Відома річ: СУА завжди готовий служити (так, ми хочемо служити нашому народові, але розумно і ефективно, через якусь упорядковану дію), збирати фонди для других організацій, комітетів і інституцій! — Так уже завелося! А чи чув хто коли, щоб якась друга організація влаштовувала імпрезу і дохід призначувала на цілі СУА? Аж смішно стає. А хіба цілі СУА мало-важні? Одна з союзянок, з якими я про це дискутувала, висловила так: "ми мусимо перестати бути помелом". 50 років анонімової служби (інколи для інших організацій) дали у висліді знеохочення, байдужість, брак самопошани і пошани від громади. Немає конкретних, імпазантних, видимих досягнень, які можна б показати прийдешнім поколінням, які блищали б якістю і свідчили про нашу працю, які притягали б наше творче і шляхетне жіноцтво майбутності. Такі речі, як свій журнал — це тільки самозрозуміла і конечна річ. А було ж різної праці багато!

Тому розпочнім нову еру в нашій організації. Зроблено перші кроки, а саме кинуте клич працювати в рамках нашої програми і спрямовувати нашу службу громаді через русло нашої організації.

Прикладом такого великого досягнення могло б бути вивінування постійного, репрезентативного етнографічного музею в Нью-Йорку. Це великий задум і можливий до здійснення. Високоякісний, фахово ведений музей потрібний не тільки для того щоб репрезентував нашу культуру назовні і для майбутніх поколінь, але й для поглиблення тієї культури в нас самих. Думаю, що ніякі перешкоди не дадуть завмерти цій ідеї і вірю, що коли провід СУА поставить цю справу чітко і прозоро ясно, то, може, вперше українське суспільство допоможе СУА зреалізувати його задум.

Інший приклад це дім для старших. Моральна і матеріальна допомога українцям в рамках програми СУА, а хто ж більше її потребує як не старші, часто немічні і дуже самітні люди? СУА міг би відіграти тут ключеву роллю (це не значить що сам мав би фінансувати) і залишив би тривалий слід своєї праці.

Про зміни в програмі СУА говорити не приходиться, але засоби й методи повинні бути більш гнучкими і треба їх пристосовувати відповідно

до потреб і обставин. Така настанова конечна, якщо маємо служити нашому народові на довгу мету, а не тільки на тепер. Наша найширша і найдальша ціль — вдержатися при житті як національна група (не можемо допомагати визволенню України, якщо не будемо існувати) отже кожна проблема, яка заторкує українську людину, заторкує теж СУА і могла б входити в нашу програму. Це звучить шляхетно, але така філософія зробила б з нас уряд, а не жіночу організацію. Надмірне багатство і різnorodність програми може стати джерелом слабости, особливо організації не дуже чисельної як СУА. Тому при усталюванні програми треба було б прийняти деякі критерії, напр.:

1. Невідкладність — пекуча конечність якоїсь дії в даний час.
2. Обставини — тобто використання якоїсь нагоди
3. Розглянути:
  - а) чи дана ділянка не є вже в руках іншої організації чи інституції.
  - б) чи дана програма є вказана для потреб і зміцнення членства СУА
  - в) чи існують для даної програми відповідні ресурси, або вигляди на те, щоб їх здобути.

Перед рішенням провід організації повинен докладно перевірити ситуацію і можливості, спираючись на фахових студіях і порадах. Не всім аспектам програми треба рівночасно присвячувати таку саму увагу. Можна зосередитися на одній ділянці, а коли задум завершений, братися до другого проекту.

Говорячи про використання моменту, то якраз тепер є декілька таких, які шкода було б прогавити. Перше це, усім відомий етнічний рух і нова теза, що Америка це не "перетоплювальний котел", а мозаїка різноманітних культур. 50, а навіть 25 років тому настанова була зовсім інша, клімат був дуже несприятливий, а наша старша імїграція зробила тоді дуже багато (можемо їх про це запитати). Тепер можемо не тільки робити що хочемо, щоб зберегти свою культуру, але теж здобути з різних джерел (урядових і спеціальних фундацій) фонди на ту ціль.

Друге це зацікавлення по всій Америці ручними роботами, наворот до народнього мистецтва. U.S. News

& World Report з 21. X. 74 р. подає, що на кожних 5-ох американців — 2-ох знаходить розвагу, а часто і дохід у різних ручних уміlostях, які колись були життєвою конечністю, а тепер дають почуття вдоволення, а то й ошадности. Мистецькі ручні зайняття баянкують сучасне темпо і одноманітність змеханізованого життя. Це теж свого рода бунт проти пасивних зайнять, напр. оглядання телевізора. В статті говориться теж про колекціонування виробів народнього мистецтва, які стають шораз то дорожчими, а установи, які займаються цими виробами, дістають федеральну допомогу.

При чому тут ми? Хіба не бракує нам багатства матеріялу з народньої творчости, які дають можливість створити варстати і курси з різних ділянок українського народнього мистецтва. Це було б згідне з духом часу Америки і з нашими цілями збереження культурних вартостей в ділянці народньої творчости. Де ж майбутні генерації навчаться цього як не на курсах вишивання, гончарства, різьби, килимкарства, писання писанок, української кулінарної штуки? Солідно зорганізовані варстати-курси при Округах могли б дати у результаті "подарункові крамниці", якими завідував би СУА, особливо там, де має свої домівки чи доми.

Модний тепер напрямок "освіти для дорослих", особливо для тих жінок, які через родинні обов'язки перервали студії, а ідуть назад здобувати освіту чи вчитися чогось нового, сприяє курсам народнього мистецтва тощо.

У нашому вужчому суспільстві зауважуємо нові подихи. Перший — це "вітер з України" що навіяв на молодь велике зацікавлення долею України, а тим самим її культурною спадщиною; другий — це, хоч це слабе, усвідомлення нашими старшими провідниками, що годі жити минулим, і їх готовість передати керму молодшому поколінню з сучасними поглядами. Але ж між молодшими треба вишколювати провідників. Для цього при Округах треба б улаштувати семінари з запрошеними спеціалістами. Таким способом справа сильного проводу була б на майбутнє запевнена. Не менш важливе це суворе додержування статутної постанови про ротацию у проводі. Чи то у відділі чи окрузі, кожна членка, яка має для цього кваліфікації і змогу, повинна прийняти відповідний пост на одну чи дві каденції і вважати це за почесьть. Так воно ж бо в дійсності є — це честь бути в проводі. В такий спосіб потенційні провідниці будуть мати нагоду випробувати свої здібності. Не менш важливим є те, що членка, яка займала вже якийсь пост чи вела діловодство має глибше зрозуміння відповідальности, і з нею легше співпрацювати. А навіть добрий провід без доброго членства далеко не заїде.

Можна зауважити, що молодші членки нерадо приймають пости в Округних Управах, а особливо пост голови. Мабуть, так діється не тому, що канди-

датка не хоче цієї відповідальности і почеси, але її жахають різні проблеми, особливо зв'язані із співпрацею з українською громадою.

Рівень СУА залежитиме від якости членок і проводу. Тому треба вишколювати провідниць, а теж розсудливо й уважно вибирати провід.

Інша ділянка, яку хочу тут заторкнути, це наша участь у житті ширшого, тобто американського суспільства. Це питання особливо стосується майбутнього так СУА, як і української групи в Америці. Наша активна участь в американському зорганізованому житті зовсім не повинна нас лякати, мовляв, ми скоріше засимілюємося. Це якраз навпаки.

Читаючи статтю "Канадська демографія і деякі висновки" д-ра М. Сосновського, а теж "Виховні напрямки і подвійне довкілля" Всеволода Ісаєва, можна зробити логічний висновок, що ми мусимо знайти засоби бути пристосованими до обох: українського "присупільства" і американського суспільства. На основі статистичних даних д-р Сосновський виявляє наслідки асиміляційних процесів серед українського населення Канади, де 50 відсотків українців не знають української мови. Автор пише: "в нас є небезпечна тенденція примикати очі на небезпеку, ми волиємо реєструвати менші чи більші досягнення, але пильно уникаємо згадок про "неприємні моменти". Тепер хочу передати висновки дослідника цієї ділянки, Ісаєва: "Настанова, яка більш відповідає 2-му або 3-му іміграційному поколінню, це не збереження культурних вартостей, як навпаки, їх розвиток, їх пристосування до обставин і часу; не ізоляція від неукраїнських суспільних, товариських і інших зв'язків, як, навпаки, повне вростання в загальне суспільство. Такій настанові більш відповідають вимоги, що українці повинні намагатися зайти якнайвище у загальному суспільстві, здобути собі впливи вихованням людей з високими кваліфікаціями, але водночас зберегти свою ідентичність. Це спонукає інших зважати на українців".

Коли говоримо про існування української групи у майбутньому — за 50 чи більше літ, то на підставі статистики мусимо здати собі справу з того, що неукраїнське довкілля буде мати шораз більший і сильніший вплив, так що розвиток українських культурно-духових інституцій буде шораз більше залежати від ефективної участі молодших в економічних, фахових, професійних і політичних інституціях загально-американського суспільства, бо тоді вони матимуть матеріяльні і інтелектуальні засоби, з яких допомогою можна буде втримати наші організації чи установи.

Одна річ, якої ми змінити не можемо, це факт, що нас в Америці так мало. Тому недоцільним є розпорозувати наші сили. Навпаки, треба їх скупчити в одній організації, а наш професійний ріст

РЕДАКЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ" БАЖАЄ УСІМ ЧИТАЧАМ ТА ПРИХИЛЬНИКАМ ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ЗУСТРІЧ З КНИЖКОЮ

Редакційна Колегія "Нашого Життя" і 64 Відділ СУА у Нью-Йорку влаштували дня 1 березня 1975 р. в домівці СУА у Нью-Йорку Зустріч з книжкою. В програмі зустрічі була виставка книжки — видань за останніх три роки, та доповіді Віри Андрушків про дитячу літературу, Марти Тарнавської про переклади української літератури на англійську мову, та Світляни Луцької про деякі видання жіночого пера. Зустріч і виставку приготувала і вела Люба Волинець. Програма була повторенням семінара культурно-освітньої референтури який відбувся

і зацікавлення можна виявити у всеамериканських професійних товариствах. Згідно з дослідженнями наших соціологів це навіть потрібне для вдержання українського присуспільства.

СУА, а радше наш **центральний провід** повинен бути завжди один крок наперед, отже брати ці факти до уваги. Якщо спадщина культури має мати якесь значіння у житті людей, її треба постійно творчо розвивати. Творчий розвиток дає тяглість поміж старим і новим.

Наші майбутні покоління будуть повновартісними членами ширшого суспільства. Вони схочуть зберегти свою спадщину в межах того суспільства, а рівночасно вони будуть відчувати льяольність і обов'язок супроти того суспільства, схочуть розвинути свою спадщину так, щоб ціле суспільство могло мати якусь користь. У майбутніх програмах муситимемо мати відношення до універсальних вартостей та до вартостей культури американського суспільства. Якщо цього відношення українського присуспільства до американського суспільства не візьмемо до уваги, то на тривалий час наші програми не зроблять прислуги українській справі на еміграції.

Наша участь, в тому і участь СУА, в громадському житті Америки замала. Ми членки СУА, які хочемо вважати себе чемпіонками в задержанні української ідентичности, мусимо звернути увагу теж на значіння нашого громадянства у цій країні. Чи бути доброю громадянкою нагода для збереження ідентичности? Чи льяольність і допомога для нової країни, через громадські, харитативні, політичні та жіночі організації не

підчас XVII Конвенції, але який не усі мали можливість вислухати. Доповіді дали багато цікавого матеріалу і будемо їх частинно друкувати на сторінках НЖ.

МАРТА БАЧИНСЬКА РЕДАГУЄ "OUR LIFE"

Марта Бачинська, член редакційної Колегії НЖ від сьогоднішнього числа взяла на себе обов'язки редагування англійської частини нашого журналу "Вітаємо її на цьому становищі і бажаємо успіхів."

допоможе нам у задержанні нашої сили?

Ми говоримо про майбутнє.... Нашим давнішим емігрантам, мабуть, важче було збагнути майбутнє їхніх дітей і внуків. Новіші можуть, якщо хочуть, бачити 2-гу і 3-тю генерацію американців українського роду. Хотілося б, щоб для них було більше місця і щоб вони чулися добре у нашій організації.

Підсумки вище сказаного такі:

1. Поінформуймо наших членок, теж потенціальных, українську громаду і неукраїнське оточення, ясно і докладно, хто ми, що таке СУА, які його цілі, і діяльність у минулому, тепер і пляни на майбутнє.

2. Піднесім престиж СУА і поодинокі членки. Зміцнім СУА внутрі, навіть коштами тимчасового звуження нашої діяльності.

3. Працюймо над членством, теперішнім і майбутнім. Вишколюймо провідниць, даваймо членці змогу внутрішньо рости, не перевантажуймо обов'язками.

4. Працюймо для СУА, а не для інших організацій, і таким способом прислужимося українській громаді тривалими осягами.

5. Перевіряймо періодично і фахово нашу програму і пристосовуймо її відповідно до обставин і часу.

6. Допомагаймо будувати українське життя, але ні на хвилину не тратьмо погляду на майбутнє, щоб якнайбільш ефективно осягнути свою ціль: збереження національної свідомости.

ЗА ЛЮТИЙ 1975 ЗЛОЖИЛИ:

**ОКРУЖНІ УПРАВИ
І ВІДДІЛИ СУА**

100 дол. 59 Відділ — Балтіmore
50 дол. 110 Відділ —
Міннеаполіс
10 дол. 64 Відділ — Нью-Йорк
РАЗОМ 160 дол.

— Чікаго, Володимир і Галина
Білики — 71 Відд.

Нью Джерзі, Марія
Галушинська — 78 Відд.
Вашінгтон, Надія Бігун — 28
Відд. Нью Джерзі, Ольга Мус-
саковська 28 Відд. Нью
Джерзі,

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

200 дол. Анна Котович
(тестамент) — 33 Відд.
Клівленд
140 дол. Членки 33 Відд.
Клівленд
132 дол. Членки 91 Відд.
Бетлегем
по 50 дол. Галина Гординська

по 25 дол. Марія Герус — 28
Відд. Юніон Н. Дж. Клавдія
Олесницька — Джерзі Ситі,
Ірина Кашубинська — 33 Відд.
Парма, Огайо.

по 10 дол. Ольга Мартинюк —
Чікаго, Франя Стек 67 Відд.
Фордс Н. Дж.

РАЗОМ 817 дол.

Календарець СУА

8 березня — Бойківський вечір	1 Відд. Нью-Йорк
15 березня — Ширші Сходини присв'ячені Тарасові Шевченкові	64 Відд. Нью-Йорк
16 Березня — Бенкет з нагоди 50-ліття СУА	17 Відд. Маямі, Фля.
20 березня — 6 квітня — Виставка писанок і виробів народнього мистецтва в Музеї Науки й Промислу	22 Відд. Чікаго
5 квітня — Спільно з 82 Відділом вечір у пошану Я. Музики.	64 Відд. Нью-Йорк
13 квітня — базар	22 Відд. Чікаго
20 квітня — передвеликодній базар	1 Відд. Нью-Йорк
27 квітня — Збірка під церквою на цілі Суспільної Опіки.	64 Відд. Нью-Йорк

На нашій обкладинці вітраж, твір мистців: Алли Горської, Панаса Заливахи та Галини Самикіної, який ніколи не побачив світу, а радше якого світ ніколи не побачив. Згинув, ще не народжений у 1964 р., хоч уже завершений, перед тим заки його мала побачити комісія художників і письменників. Мав він прикрасити вестибюль київського Університету, але ректор цього Університету, І. Швець, наказав його знищити. День і ніч працювала мистецька трійка в творчому надхненні. Бувало, що зоставалися ночувати на руштованні, щоб не гаяти часу.

З-під рук мистців появився на вітражі могутній, міцний і грізний Шевченко Опікунчим рухом пригортає-обнімає жінку, що була у нього завжди символом найкращого, а тут мала представити матір-Україну. Його зброєю було слово, тож держить він високо вгорі затиснену в долоні книжку.

Що ж видалося небезпечним ректорові Університету, який казав цей вітраж знищити? Чи не те, що на ньому Шевченко не спокійний, задуманий чи замріяний дядько, що оспівує село в кучерявих садах? Там він доступною йому зброєю — словом, грозить тим, хто скорбну матір Україну хоче приспати, щоб збудити її у вогні, коли вже запізно на оборону, на боротьбу. А може тому мусів згинуті цей вітраж ще не народженим, що небезпечною видавалась теж і цитата, яка його закінчує: "Возвеличу малих отих рабів німих, а на сторожі коло них поставлю слово".

За вітраж заплатили мистці переслідуванням, а по ньому зоставалися тільки, не дуже досконалі знімки, з яких один містимо на нашій обкладинці.

Ще раз повідомляємо, що бюро Централі та адміністрації "Нашого Життя" перенесено до Нью-Йорку:

108 Second Ave
New York, N.Y. 10003

(Вийняток із рукопису "Великодні звичаї українського народу")

Цікаво познайомитись із звичаями зв'язаними з печенням пасок на Україні. Паски на Україні пеклись високоздобні і дійсно різноманітні, бо аж 40 сортів. Так звані баби пекли у спеціальних формах та ринках, що бували часто й дуже високі аж до метра. Місили й "виробляли" для них тісто і до двох годин. Крім баб випікали головно паски. Це також було здобне тісто, але іншим способом випечене. До нього менше додавалось пахоців, жовтків та масла, ніж до баб. Баби в деяких місцевостях у відрізненні від пасок звалися папушиками. Паски розрізнялись на: жовті, білі та чорні. Їхнє символічне призначення в старовину було таке: жовті для сонця, білі для покійників, а чорні — для господарів і взагалі для людей. Для худібки випікались так звані тваринні паски. Існувало ще й інше символічне означення пасок: жовті призначались небу, білі-пахучі й здобніші — повітрю, щоб не приносило лиха та смерти, а чорні-разові з корінням та пахощами — родючій землі. По всій придніпрянській Україні робили ще сирні паски.

Господиня за кілька днів вимивала хлібну діжу, хоч тісто для баб чи папушників розчинялось і у ночвах чи у великій макітрі, викурювала зіллям з трійці, висушувала, а тісто "учиняла" з певними молитвами. У Страсний Четвер випікали баби-папушники і мабуть жовті паски, в П'ятницю — білі паски, а в Суботу — чорні. До жовтої паски давали і до 120 жовтків; біла паска приготувлялася на яйцях або на самих білках, а чорна, так звана буденна паска, була разова, солодка з корінням та пахощами. Заздалегіть треба було приготувати найкращу пшеничну муку, а пшеницю перед змеленням ручно перебрати...

Піч на паски напалювали тими дровами, що вибирали їх по одному полінові кожного четверга впродовж цілого Великого посту. При тому, при підпаленню дров клали минулорічну свячену вербу. А в далеку давнину розпалювали піч "живим вогнем" від тертя сухих куснів дерева. В п'ятницю ж та в суботу дрова розпалювали страсною свічкою...

Коли тісто сходить, то у хаті мусить бути цілковита тиша. Тому з хати виряжались усі, крім господині та маленьких діточок, яким суворо наказувалось навіть не "зайокати".

З розчиненого на паску тіста господиня пальцем значила хреста на одвірку, сволюку або на стінах. Це мало символічне значення. Хрест цей був першим знаком в новопобіленій хаті. Верх паски прикрашували перехрестям із декоративними кінцями,

віночком, пташками-гусочками, зубцями, квітами з нарізаними кінцями та всякими іншими прикрасами. Усі ті прикраси прикріплювано тонесенькими прутиками з посвяченої верби.

Тісто садилось у піч дуже обережно, щоб не струсити, а господиня при тому вимовляла таку стародавню формулу: "Свята паско, будь велична і красна, як сонце, бо сонцю тебе печемо. Хай усі (тут перераховує всіх членів родини), коли живі, будуть здорові. Щоб діти так швидко росли, як ростеш ти. Світи нам паско, як світить сонце святе; щоб хліб на ниві був такий багатий, величний, як ти велична"... Коли саджали в п'ятницю білі паски на пошану й в дар покійникам, то господиня промовляла так: "Хай будуть праведні душечки чисті й святі, як чиста, свята й велична ця паска. Щоб було вам відродно там, як паскам у печі. Вам, родителі наші, ці паски печемо, шануємо вас, а ви допомагайте нам". Коли садили чорну паску, господиня висловлювала пошану землі-матінці, а людям усім живим, усій худібці бажала здоров'я і всякого добра — "щоб урожай був багатий, щоб не було грому-бурі" і т. д. Виймаючи з печі, господиня також приговорювала певні молитви.

Тут ще подамо ті звичаї при печенні пасок, що існували, а може ще існують на Гуцульщині. Коли готувались вставляти паску до печі, то господар-газда виходив з хати та пильнував, щоб до хати ніхто чужий не заходив, а коли господиня саджала паску до печі, він вистрілював з пістолі, даючи знати сусідам, що жили по грунях, що їхня паска вже в печі. Часом двері до хати навіть замикали на ключ... Всі, хто був у хаті, мусіли стояти, а не сідати, щоб паска не всілася... Саджаючи паску до печі, господиня хрестила її і промовляла: "яка-с влізла, така абис вилізла". До хлопців, що придивлялися до того церемоніялу, приказувала: "абис був величний, як хліб пшеничний". А до дівчат: "абис була велична, як паска пшенична"... В печі велика паска пеклася разом з малими пасочками для кожного члена родини, а також для сусідів і ближчої родини.

Паска в печі мала вирости, а навіть тріснути й це вважалось приростом в господарстві. В інших областях тріснуту паску ввжалось за предвісника нещастя, що неодмінно стріне родину цього року.

Амбіцією кожної господині було випекти якнайкращі паски, а як вони не вдалися, то печення починалося нераз двічі й тричі, супроводжене сльозами господині. Бувало, що велика паска, яку на Полтавщині звали "папушиком", виростила в печі так,

Голос до статті Марти Тарнавської "Потрібно громадських українських бібліотек"

З надзвичайним захопленням читала я статтю Марти Тарнавської в ч. 10, 1974 р. "Нашого Життя". Це правда, що місцеві популярні бібліотеки по українських громадах просто необхідні. Приклад філіяльської бібліотеки Пласту і Рідної Школи є гідний подиву і наслідування, але, може, не копіювання, бо в кожній місцевості існують інакші обставини. Коли громада не дуже велика чисельно, слаба фінансово, не має відповідного приміщення і не має того ядра — гурту людей, які хотіли б посвятитися цій справі — то треба шукати інших доріг. Найважливіша проблема — це приміщення; коли в даній українській громаді є кілька церков (порозкиданих), а немає жадного загально-громадського "притулку" (я вже не кажу "культурного центру"); коли суботня школа українознавства міститься у винаймленій щоденній американській школі, тоді важко знайти центральне і нейтральне місце для бібліотеки, з якої користалася б уся громада. У випадку української спільноти в Клівленді є одиниця можливість — використати факт, що загалом українці є скупчені (тут "скупчення" є відносно) у одній частині міста, а саме у Пармі та передмістях, що оточують Парму. І тому вигідним і центральним місцем для української книгозбірні може і повинна служити місцева міська бібліотека. Кожний мешканець утримує бібліотеку частиною свого податку. Публічні бібліотеки існують для задоволення вимог своєї громади. Тому українці, скупчені в даній території, цілком справедливо можуть домовитися з завідувачим бібліотекарем і зорганізувати відділ популярних українських книжок. Коли є запотребування, бібліотека напевно буде в тому зацікавлена. Для прикладу: У Пармі,

що не було змоги її витягнути. Тоді приходилось "розбивати челюсті" печі, щоб щасливо її вивести... Спечену паску звільняли обережно з форми над подушкою, застеленою чистою скатеркою, щоб паска не зламалася...

Поки паска не посвячена, їсти її не можна, бо то гріх. Навіть господині не вільно відламати маленького кусника, щоб покуштувати, чи добре вдалася, бо те було б грубим порушенням стародавньої традиції...

Стільки було величності побожності й святої символіки зі святим великоднім хлібом — паскою, що вказують на нашу прадавню високу духову культуру.

бібліотека Парма-Снов започаткувала таку збірку українських книжок, на вимогу українських читачів (до речі членок 12 відділу СУА, який також є членом Friends of the Parma Libraries"). Бібліотека призначила спеціальні фонди, правда, невеликі, бо ситуація фінансова тепер ніде не є задовільна, на ту ціль і доручила декому з наших членок приготувати листи книжок для закупу. Щоби скоріше збагатити збірку, деякі книжки дарував 12. Відділ СУА. Також, ця бібліотека зачала випозичати з великої центральної бібліотеки, яка є зовсім окремою інституцією, українські книжки, на довготермінові позики, для вигоди своїх українських клієнтів. Це практичний спосіб мати свою книгозбірню, бо вже є готове не тільки фахово влаштоване приміщення, але і його утримування, персонал, адміністрація і опіка. Ще раз, якщо є запотребування, кооперація зі сторони бібліотеки завжди буде, бо ж головна ціль і філософія публічної бібліотеки це задоволити потреби своїх співгромадян — мешканців даної околиці.

Зовсім друга справа, заторкнена п. Тарнавською, це летаргія українського читача. Мені здається, що воно є так: певний процент (але дуже малий) нашого суспільства має в приватних збірках 90% видаваних книжок — бо видавництва мають певні селективні адресарі і автоматично висилають свої видання на ті адреси. Для широкої читацької публіки справді треба, як заявляє п. Тарнавська, реклами — і не тільки реклами, але і порядної книгарні, де можна б кожну книжку купити. У Клівленді, та й мабуть в інших менших скупченнях, такого люксусу нема. А навіть, коли б хотілося зробити рекламу для книжок, які надходять до вище згаданої бібліотеки, то також неможливо, бо в громаді немає жадного середника комунікації (друкованого), хоч би раз у місяць, де були б усі новинки, проблеми, плани і т.д. даної громади. Доводиться уживати метод "кам'яної доби" — від уст до уст — а це зовсім незадовільний спосіб.

Однак, варто б зробити "опит Галупа" щодо кількості і якості читацької української людини. Без такої статистики, можна тільки вгадувати, що великого зацікавлення читанням українських книжок немає. Для прикладу: вже четвертий рік існує "Гурток книголюбів", який був заснований при 12. відділі СУА в Клівленді, але який є відкритий для всіх, і тільки яких 10 осіб (на цілий Клівленд і околицю) є дійсно зацікавлені такою чудовою розвагою як обговорювання літератури. Найчастіша відповідь, яку чується від молодих, життєрадісних, бадьорих, освічених людей це — брак часу на читання (до речі, гурток збирається тільки 4 до 5 разів у році). Задумувалася я над питанням п. Тарнавської, "Чи культура в нас — тільки на експорт"? і хотілося дуже заперечити, але, чесно кажучи, треба хіба відповісти: "як для кого".

Надя Дейчаківська

Вакації добігають кінця. У цьому останньому тижні спустило більше, ніж звичайно, міста, заповнились по вінця ресорти, українські оселі, приватні котеджі над морем, ріками, озерами.

Люди відпочивають.

Відпочиваю і я у ліску, любуючись усіма "благами" води, сонця і чистого повітря...

А до мене за леготом вітру долітають з-над ріки слова:

— Посилаєте свою дочку до школи українознавства?

— Посилаю, бо так хоче чоловік, але я думаю, що це їй непотрібне. З українознавства хліба їсти не буде.

— Пане Ю. Зачуваю продаєте свою ділянку над водою? —

— Продаю —

— Напевно українцеві. Це ж українська оселя? —

— О, я на те не дивлюся. Хто дасть більше, того буде земля. Я потребую грошей.

— Ваша Таня на таборі Пласту! —

— Ні. Це забагато буде коштувати. Зате за два тижні ми пішлемо її до американського спеціального табору. Там вона чогось навчиться, ну... і може зробить якісь добрі знайомства, вона ж уже доростає...

— Ну, але ж там інше оточення... та й не думаю, що там дешевше.

— Але ж це американський табір не жаль і більше заплатити....

— Гратуюлю. Чую, що ваша Ляриса заручена з українським хлопцем. — Кажуть гарний, мудрий, добре вчиться, працює в студентській громаді.. —

— Що там, але нічого не має.

— А що ж може мати студент? —

— Моя Ляриса делікатна. Вона повинна знайти собі чоловіка на доброму становищі, хочби й старшого, нпр. лікаря, адвоката, "бізнесмена", щоб мати заповнене вигідне життя, а не працювати роками". — Трапиться такий українець, добре, а ні то хай шукає американця.

Встаю з лежачка і прохджуюсь по лісній доріжці.

Так то так....

Коли це чую за плечима:

— Добрий день п. Марто! Але ж бо ви заховались так у зарості, що й відшукати вас важко. Може перешкодила? —

— О, ні, навпаки. Я сама наслухалась таких різних розмов з недалекої пляжі, а все такі невеселі, дивні мені. Хотілось би послухати щось іншого, більш надійного, може саме з уст таких, як ви, молодих.

— Я тільки хотіла передати вам привіт із Дітройту від п. І., бо оце приїхала до мами, щоб ще цих кілька днів вакацій провести серед своїх. Я цього року досить багато працювала, саме закінчила студії на університеті.

— Гратуюлю —

— Дякую —

— Але коли ви з Дітройту, то не так легко я вас відпущу. Читала в нашій пресі, що тамошнє студентство досить активне. В квітні молодь організувала український банк крові ім. Валентина Мороза у річницю його уродин, в травні відбулась там конференція СУСТА (Союз Українських Студентських Товариств Америки), а оце в серпні студентка Ада Мушинська разом з іншими українськими студентами з Клівленду відбула аж 16-денну голодівку у протесті проти

знущань над В. Морозом. 16 днів, це ж велика жертва!

— І ще яка! Ада закінчила якраз перед вакаціями педагогічні студії зі ступенем В. А. і записалась до університету, щоб робити мастер. І кинула це все та поїхала до Вашингтону голодувати. Та й не тільки вона. Чула, що студент Андрій Міхняк з Клівленду, який голодував аж 21 днів, покинув навіть працю. —

Я зі здивуванням гляділа на мою співрозмовницю, а вона продовжувала:

— Ми є інші, ніж наші батьки, гріш потрібний до життя, але він не є всім... і її очі замріяно сприймали даль...

Наближалась перша година дня, нам треба було йти на полуденок. Я попрощалася з Лідєю, не хочючи зв'язувати її своєю повільною ходою і вона почала збігати кам'янистою доріжкою вниз до дороги, за якою виблискувала срібною лентою гірська річка. Її струнка постать і гнучка хода зраджувала красу юних років.

Вже доходила до дороги, коли із закруту "вискочило" оранжове спортове авто. Короткі два гудки, і авто зупинилось. З нього вискочив стрункий юнак і підбіг до Ліди.

— Ігоре! Звідки ти тут узаявся?! — долетів до мене крик Ліди. І спокійний голос Ігоря:

— Я знав, що ти тут на вакаціях.

І побравшись за руки стали підходити до авто.

Та невже говорять по-українському!!!

За полуденком стояла вже черга. Стала і я. Коли це хтось доторкнув легенько мого плеча.

— Я хочу познайомити вас з моїм хлопцем — Ігоре! Це моя

учителька. Ми познайомились і завели конвенційну розмову. Але за кілька хвилин хтось викликав з ряду Ліду, і я опинилась у безпосередньому сусідстві з Ігорем. В цьому моменті завважила, як Ігор проводив Ліду довгим поглядом, коли вона відходила з якоюсь молодого дівчиною до гурту інших дівчат.

— Гарна дівчина. Ліда, не так пане Ігоре! —

— О, вона найкраща в світі! —

— Я дуже тішусь, що ви піднайшли собі українку —

— Я оженюсь тільки з україною, і твердий погляд його темних очей зраджував рішучість. — Ми вже навіть про ці справи говоримо на наших студентських сходах.

— Що я чую, п. Ігоре!!!

Я провела полуденкову пору в товаристві своїх знайомих. Ми говорили на поточні теми, але мої думки раз-у-раз завертали до недавньої розмови з Ігорем. Закінчивши полуденок, я попрощалась зі своїм товариством і вийшла з їдальні, щоб сісти у холодку на лавочці та роздумати ще раз все заслухане сьогодні.

Десь знову взялась Ліда біля мене.

— Ігор має коротке засідання зі студентами, Мушу на нього почекати. Чи можна сісти? —

— Прошу. Але я не задержусь тут довго, бо хочу трішки відпочити в кімнаті, а мешкаю аж на другій вулиці.

— То я вас проведу.

І ми вийшли на дорогу.

Проти нас ішло двоє молодих людей з дитиною. До нас долетіли звуки їхньої розмови:

— Вел... ю нов...

— Кріс, кам он...

Пізнаю в них своїх знайомих. Знаю, що володіють добре українською мовою.

А порівнявшись з нами:

— Добридень, пані!, Христинко, скажи гарно паням "добридень"

Христинка мовчить, вкладає палець до уст, поглядає, то на тата, то на маму, похиляє голівку і ногами перегортає пісок.

— Ну, не хоче моя Христинка говорити, не хоче. —

— А вміє вона говорити по українському — втручаю я, і мій погляд допитливо спочиває на обличчі п. І.

— О, я її вчу, але знаєте, знаєте... та ми спішимось на обід. До побачення

— До побачення —

І мої знайомі, ведуть за руку Христину йдуть своєю дорогою, а ми своєю...

Хвилину йдемо мовчки, але я не можу мовчати:

— Так то молоді виховують дітей! —

— Та які вони молоді? Молоді, то МИ, і Ліда гордо споглядає на мене. Вони вже були студентами, як ми тільки родились. Їм тридцятка минула...

Як швидко пливають роки...

Хвилину ми йшли мовчки, аж відізвалась Ліда:

— А, знаєте? Про завдання молодій матері говорила п. Віра Андрушків на конференції СУСТА в Дітройті. Вона думає, що кожна молода мама, чи батьки вирішують, як хочуть виховувати свою дитину. Але коли вони вирішили дати своїй дитині українське виховання, то мусять бути дуже консеквентні. Це значить українська мова дома, український садочок, українська школа, українська молодіжна організація, українська Служба Божа в церкві.

— Думаю, що вона дуже раціонально підходить до цих справ. Український науковець др. Олександр Кульчицький

дослідник психології дітей і доростаючої молоді, вважає, що найважливішими роками в житті людини є саме її перші роки дитинства. В тому часі дитина від 3-6 років — ідентифікує себе найперше зі своїм ближчим оточенням — домом, а далі з оточенням поза домом: Тому такі важливі для наших дітей: українська мова і взагалі атмосфера дома, українська світличка, дошкілля, і д.

— Також не менше важливі українські Служби Божі в церкві. А то, коли я нераз бувала на 12-ці, яка відправляєється тільки по-англійськи, то завважила, що вірні це переважно молоді подружжя з дітьми, або взагалі молодь. А кожної неділі є 4 чи навіть більше Служб Божих в українській мові. Яке ж розщеплене почуття витворюється в наших дітей.

Ми дійшли до мети. Я попрощалась з Лідою і почала підніматись сходами до своєї кімнати, а Ліда повернулась до їдальні. Та на півдороги я мусіла пристанути, щоб біля вікна глибше віддітхнути. Ігор саме вийшов з їдальні і приступив до Ліди. І коли я дивилась на тих двоє молодих людей, до мене долетіли слова їхньої розмови:

— Прости, Лідо, що я тебе лишив, але ми, студенти, мали коротку раду в справі відкриття бюро Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні.

А все ж таки українське життя розвивається, бо УКРАЇНСЬКА ЛЮДИНА... живе і діє в у країнських генераціях...

ЗОЛОТІ ДУМКИ

(надіслала із журналу „Україна“ п-ні Ніна Михалевич)

Навчання в дитинстві — різьблення по каменю, в літньому віці — вилами по воді.

..Вони одружились з любови: і він любив гроші, й вона.

Часом бідний не той, хто мало має, а той, хто багато жадає.

Не завжди говори те, що знаєш, але завжди знай те, що говориш.

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

- У київському видавництві "Дніпро" появилася 1974 р. книжка п.з. "Дівчина з легенди — Маруся Чурай". Вступне слово написав Михайло Стельмах. Упорядкував тексти та написав післямову Леонід Кауфман. Маруся Чурай — це легендарна поетеса та співачка, про яку ще в минулому сторіччі на Україні ходило чимало легенд і переказів. Їй приписують авторство безлічі пісень, між ними "Засвистали козаченьки", "Ой не ходи Грицю", "Віють вітри" та інші. Книжка складається з текстів пісень, приписуваних Марусі Чурай, та народніх варіантів і перерібок цих пісень. Кольорові ілюстрації у формі стилізованих заставок виконала Валентина Ульянова. Книжка вийшла накладом 25,000.

- На весні 1974 р. північно-кримська археологічна експедиція, очолювана Аскольдом Щепинським, почала розкопки Нагайчинського кургану неподалік від Симферополя. Було знайдено дерев'яний саркофаг, на дні якого лежав скелет жінки. Біля черепа стояв глиняний посуд, поруч 922-грамова гривня із зображенням фантастичних тварин. Нижче золоті прикраси у вигляді лір, що напевно були колись на одязі. А поруч — золоті браслети з коштовним каменем (цитрин). Ззовні вони оздоблені дрібними перлинами. Спіральні золоті браслети були й на ногах. Судячи із знайдених речей — це поховання царської особи войовничого кочового сарматського племені в I столітті до Христа.

- Однією з найбільш популярних сучасних кіноактрис є молода вродлива українка **Лариса Хоролець**. Лариса закінчила Київський Театральний Інститут з відзначенням. У кіні грає з 8-го року життя. Вона знімалася у фільмах "Сашко", "Кров людська не водиця", "Морська чайка". Особливо відома з телебачення популярної дитячої програми "Надобранич, діти!" та серійних телепрограм "Пароль — відпочинок" і "На шкільних широтах". Дебютувала і

на сцені в театрі ім. І. Франка у виставі О. Коломійця "Голубі олені", де грала головну роль.

- Українській дитячій письменниці **Галині Гриненко** сповнилося цього року 50 літ. Народилася Г. Гриненко 10 січня 1925 р. в Каневі. Десятирічку закінчила у Дніпропетровську. В час другої світової війни переїхала в Сибір, де працювала на Кузнецькому металургійному заводі. 1957 р. був уперше надрукований вірш Г. Гриненко "У лялі три Галі". Поетичний дорібок Г. Гриненко включає низку книжок для дошкільнят і молодих школярів: "Золотий дощик", "Умійко", "Подорож у тундру", "Листоноша", "Зимова казка" та інші. 1970 р. вийшла її збірка ліричних поезій "Червона гвоздика". Поетка також перекладає з чужих мов. Дитяче видавництво "Веселка" видало її переклад книжки чукотського письменника Ю. Ритхеу "Чарівна Рукавиця".

КАНАДА

- Монреаль. 5-15 грудня 1974 р. відбулася перша індивідуальна виставка рисунків молодої української художниці Людмили Темертей. Виставлено понад 20 картин реалістичного стилю. Тематика картин базована на народній ноші західніх областей України і пов'язана з народніми весільними звичаями.

- Молода співачка Роксоляна Росляк одержала ентузіастичну оцінку критика Джона Краг'юнда у торонтонській газеті "Глоб" з дня 4. березня 75 р. за свій виступ у опері-концерті "Таїс". Треба підкреслити, що цей критик відомий із своїх дуже гострих, вимогливих оцінок і мало кого щадить його перо. У рецензії на оперу-концерт "Таїс" він не тільки присвятив Роксоляні Росляк найбільше місця і уваги, але її єдину похвалив, пишучи, що ця опера дала їй можливість виказати якості її голосу і інтерпретації. Ентузіязм, який зустрів виступ Роксоляни Росляк, на думку рецензента вповні виправданий і заслужений.

США

- Нью-Йорк. Заходами Українського Православного Сестрицтва та Об'єднання Українських Письменників "Слово" відбувся 16.ІІ.1975 р. літературний вечір присвячений 70-літтю письменниці **Докії** Гуменної. Слово про творчу діяльність, з особливим наголосом на ранню творчість письменниці в 1930-их роках у Радянській Україні, виголосив Григорій Костюк. Уривки з творів читала авторка та актори Ляриса Кукрицька і Володимир Лисняк. Сцена була прибрана декоративними тканинами з трипільським орнаментом, ручної роботи Д. Гуменної.
- У березні 1975 р. в Нью-Йоркській Музичній Бібліотеці при Лінкольн Сентер відкрилася виставка під гаслом "Мовчазна боротьба — жінки в американській музиці". Цією виставкою розпочинають відзначення Міжнародного Року Жінки. Вона

відзеркалює шлях жінок на протязі останніх 200 років у ділянці професійної музики. Назва "Мовчазна боротьба" походить з брошури виданої 1918 р., яка пропагує концерт творів Емми Стайнер, правдоподібно першої жінки, яка була професійним оперовим диригентом. Гасло тієї брошури "Найбільші з будь-коли ведених битв — це мовчазні битви, що їх ведуть жінки". Виставка ілюструє багатим документальним матеріалом вплив жінок-музик з цієї "мовчазної боротьби" до передових лав музичної професії.

- 21. ІІ. 1975 р. відбувся в Овшен Кавнті Комюніті Коледж в Нью-Джерзі фортепіановий речиталь **Марти Цибик**, учительки цієї установи. Вона виконала Шумана "Метелик", Скрябіна "Ноктурн" (на ліву руку), Бетговена сонату "Вальдштайн" та інші. Марта Цибик випускниця музичної школи Джуліярд, має ступінь магістра музики.

Тільки між нами і телефоном . . .

.....НА УНІВЕРСИТЕТІ?!

Моя добра знайома, пані Ліна, потелефонувала до мене вчора й досить розчаровано розказувала:

"Пригадуєте Віру з міста Т.? Діяльна в молодечих організаціях, хорах, декляматорка. Українську матуру дістала з відзначенням. І поїхала на вакації в Україну. Випадково зустріла там двох письменників, які жадібно випитувались її про наші наукові інституції і товариства в Канаді і США, хто є найкращим українським еміграційним прозаїком, поетом; які є вартісні нові твори з літератури. Уявіть собі — вона не вміла їм на це відповісти. І по матурі!

— Довелось мені заспокоїти п. Ліну, що це не дуже Вірина вина. В школах українознавства рідко доходять до сучасних письменників сімдесятих чи шістдесятих років. Багато шкіл ще навіть "не відкрили", що існує хрестоматія сучасної української літератури уложена д-р Олександром Копач. Багато шкіл, чи й учителів, не включають до програми письменників, якщо нема хрестоматії з вибраною лектурою цих авторів. Але — чи ж школи українознавства можуть дати це все за тих 32 суботи на рік? А навіщо ж маємо виклади з української культури, мови й літератури?

— Ліна каже, що не всі йдуть на студії тепер.

— Більшість нашої молоді таки студіює. Коли в Канаді кожний більший університет має українські предмети, вже тепер навіть у США під цим оглядом не є зле.

Коли піонером був пенсильвенський університет у Філадельфії, тепер уже і Гарвард і в Чикаго, Сйп, два Ротгерси (Ньюарк і Нью-Бронсвік) і навіть

маленький каледж в Ніягарі чи Мерсі Каледж, та й інші університети мають виклади з українських ділянок.

— На це мені Ліна розказує: "В наших Відділі СУА тому два роки ми мали дати нагороду одній студентці у формі стипендії на літній курс в Гарварді. Багато згоджувалось, а дві провідні членки запротестували, бо ця студентка не ходила на виклади української літератури, які були на її університеті. Казала, що забагато має навантаження. Наші пані були досить цим обурені. Всі знаємо, що треба мати більше число слухачів, щоб такі виклади продовжувалися, не говорячи вже про користь для студентів".

— І пані Ліна мені даліше розказує, як то тепер діти цих двох пань є також на університетах, де є виклади з сучасної української літератури, але вони на них не ходять. І мамусі їх виправдують, бо бідні діти мусять брати так багато інших предметів (філософія, медичні предмети, хемія тощо). Зрештою — кажуть активістки-мамусі — діти перевтомлені, а школу українознавства вони вже ж закінчили, то хіба мусять брати українські ділянки ще й на університеті?

"Так" — кажу — "Ліно. Ми дивуємось, що чужі діти залишаються з обмеженим знанням з українознавства, — але своїх виправдуємо. Нашим рідним дітям не треба знати більше! Для них вистачить тільки гімназійна освіта, а не університетська. Нехай вони залишаються зі знанням напр. "Кам'яного Господаря" Лесі Українки на гімназійному рівні і нехай думають, що глибше української літератури не

ЖІНКАМ

Зоя Когут

(уривки з поеми)

У програмі з якою виступила Зоя Когут під час своєї поїздки по Канаді і Америці у 1974 р. була теж сатирична поема "Жінкам", написана з нагоди ювілею США. Її теж відчитала вона на ювілейному бенкеті під час XVII Конвенції США в Нью-Йорку. Не маючи можливості помістити в цілості цієї поеми, з огляду на обмежене місце, містимо уривки (початок і закінчення, а побіч віршик Папая).

Це сталося — давно, давно!
В часи коли терпке вино,
Солодкий мед, п'янисте пиво,
Текли в раю, замість дощів.
(Хоч там ніхто їх і не пив...)
Вовки паслися терпеливо
з овечками... Пташиний спів
лунав у чистоту безкраю!
Було погідно і привітно,
Так радісно (й одноманітно...)
Ну, словом, як — в раю буває...
І так тривало аж п'ять днів!!!

Але на шостий день — найліпший
Твір створився!
О, Світе! Для твого добра!
Адам — на сонці вже сушився.
А — потім, як прийшла пора;
Ребро Адама.., райська глина..,
І від тоді — ти світе, пробудився!
Тобі дано — завершено людину!!!
Ну — а Адам?..

Та він же — без ребра!
Так — незакінченим і залишився...

І тут історію віків,
Ми можемо вже перескочить.
Минали дні, минали ночі,
Змінялись постаті дівочі
І виростали з них — жінки,
Й дітей своїх на світ пускали...

Чоловіки — теж виростали!
Хоч у процесі — від дитини,
В них — непомітні були зміни...

* * *

Колись був рай. Пізніш — покута...
Та перед нею — в шостий день,
Створився твір варт всіх пісень!
Створилась — жінка! Перше диво,
Що мала — ініціативу!!!

Ну — а Адам?
Він тільки те й зробив,
Що потім — яблуко вкусив...

І тут — історії кінець
про жінку. Не про українку!
Бо їй належитья вінець
За силу волі й — поведінку.

То ж — Слава їй!!! Хоч, сестри,
так-між нами:
Нам треба б вийти трохи по-за
брами
консервативності...

І для потреби нації
Навчитись трохи — рафінації!!!
Але, які б ми не були,
Ми всежтаки — є СІЛЬ ЗЕМЛІ!!!

А щоб нам не кололи в вічі
зарозумілістю, ми в величі своїй

Адамам нашим — скажем СЛАВА
— тричі,
І чистий матимем спокій...

Бо, всежтаки, признатись нам
пора,
Що їм не легко на цім світі жити,
Бо небо нас схотіло завершити,
Адама ж залишило без ребра....

Зої Когут в Австралії

від чоловічого кодла в ЗСА,
з весняним привітом.

Ех, Ти, Зое, з гострим пером,
Що Ти зробила з нашим...
ребром?

Ех, Ти, Зое, паприко з перцем,
Що Ти зробила з нашим...
серцем?!

Папая.

можна розуміти. А де ж вони довідаються про
найновішу літературу?"

Тут уже не тільки справа загальна (бо доки є
слухачі, і піддержка громадянства, доти будуть
виклади з українознавства на університетах) — але й
індивідуальна. Молодого випускника університету
хтось (в Україні чи й тут, на університеті) запитає про
тематику, стиль сучасної української літератури, а
наш талановитий молодий громадський діяч не
зможе відповісти! І на університеті не "встиг" взяти
українських курсів і вийшов без цього знання, яке
лежало так близько .....

Ох, мамусі, мамусі!

Любов Калинович

8-ме березня "День Жінки"

Святкуємо на славу батьківщини
Один день жінки, а весь рік мужчини

(Ян Ставдінгер, з польського)

Зворот коштів які я одержала в зв'язку з
видатками на XVII Конвенцію США та пресовою
конференцією в сумі 80 дол. складаю на пресовий
фонд НЖ.

Ірина Куровицька
ЩИРО ДЯКУЄМО
Редакція і Адміністрація НЖ

ДИСИДЕНТИ.

Як допомогти нашим дисидентам? це питання над яким хочу спинитися. Яка дія може принести найбільше користі?

В першу чергу потрібна їм моральна підтримка. Треба, щоб вони знали про те, що хтось про них дбає і старається облегшити їхню долю.

Група під назвою "Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners" приготувала список українців, які сьогодні перебувають у в'язницях чи інших місцях відокремлення і є репресовані з політичних причин. Ця група має точні адреси, на які можна безпосередньо писати до в'язнів. Це получене з коштами, бо щоби бути певним, що лист дійде, треба його обезпечити, себто надати порученням, а це коштує приблизно 2.00 дол. Якщо б цей спосіб прийнявся і якби показалося, що листи таки доходять, можна б пробувати пересилати консерви (маленькі як SPAM).

Друге це, на мою думку, занедбана можливість добитися облегшення долі переслідуваних почерез публічну опінію. Маючи це на меті, ми повинні розбудувати систематичні зв'язки з нашими репрезентантами: льокальними, державними, крайовими.

Де і як починати? В першу чергу листами.

Кожний відділ СУА, а є в нас таких 110, повинен приготувати листи:

А) Спершу написати про Союз Українок, його напрям, програму тощо;

Б) написати про працю відділу в околиці, яка підлягає даному репрезентантові

В) вкінці написати про те, чого ми домагаємося, чого очікуємо.

Взір такого листа референтура приготує, але відділи мусять припасувати його до своєї праці.

Якщо прийде відповідь від того репрезентанта, треба копію переслати Централі СУА, а до даного представника висилати далі інформації про події в околиці; чи то про виставки, заботи і взагалі про працю організації. Згодом можна нав'язати особисті зв'язки і, це не фантазія, коли надійде нагода, запросити цього репрезентанта як доповідача на сходинах, збори тощо.

Зчасом Централія буде знати, які представники ставляться до нас прихильно, а наш вашінгтонський відділ зможе відвідати його покликуючись якраз на зв'язок даного відділу.

В хвилі важливої потреби зможемо на таких репрезентантів покликатися.

Ця праця вимагає постійної дії відділу і зчасом, я певна, ми досягнемо нашу ціль.

Спростування помилок у ювілейній книзі:

В Ювілейній Книжці серед поспіху в якому прийшлося її складати, трапилася немила помилка: ми пропустили привіт і допис 8-го, вже тепер розв'язаного Відділу. Щоб хоч частинно це направити містимо привіт у "Нашому Житті", а теж на окремій картці яку долучуємо до Пам'яткової Книжки XVII Конвенції СУА.

Привіт

Членки бувшого 8-го Відділу на Бронксі, Н.Й. шлють щирий привіт 17-ій Конвенції СУА і молять Бога, щоб у 50-ліття організації дав їй членкам витривалості й успіхів у праці.

Бувші членки Відділу з незалежних від них причин з жалем відходять від участі в громадській праці. Одначе вони не втрачати-

муть зв'язку з своєю організацією, без якої почувуються осиротілими.

Щасти Боже на многії літа!

С. Штига, А. Свенсон, П. Підуста, М. Копчак, М. Керик, О. Хинчук, А. Бродин, К. Влох, Х. Олійник, А. Рудман, П. Масна, Є. Луців.

***

У пам'ятковій книзі XVII Конвенції на ст. 190 подано підпис під знімком 74 Відділу СУА в Чикаго у мильному порядку. Повинно бути:

Сидять зліва: М. Баранська — касирка, С. Роман — секретарка, інж.

Олена Турула, голова, М. Радивил — Атановська, І. Пезжанська, В. заступниця голови, І. Попович — Хрептовська.

Другий ряд зліва: Г. Курица, М. Мацюрак, Г. Йона, Л. Вухрій, В. Папас, С. Закревська, і. Смолинська, Гоевич, — господарська референтка, С. Іванчук, О. Добровольська — В. Яворська, А. Менцінська, Г. Харук, культурно-освітна референтка, О. С. Дачишин.

RENATA BABAK

The Ukrainian mezzo-soprano Renata Babak was, before her recent defection to the West, a leading artist of the historic Lviv Opera and of the Bolshoi Opera Theatre. She was born in Kharkiv, Ukraine, and studied at the Rimsky-Korsakov Conservatory in Leningrad and at the Tchaikovsky Conservatory in Kiev.

In 1964 she entered the demanding Bolshoi Opera Competition and was the only singer among 160 participants to be engaged by this legendary theatre.

During the ensuing seasons, Miss Babak's interpretations of *Carmen*, *Eboli*, *Amneris*, *Marina*, *Azucena* and other roles were acclaimed throughout the Soviet Union and the capitals of Poland, Hungary, Umania, Germany, Bulgaria and Finland. In late 1973, her performance of Marfa in the Bolshoi Opera production of *Khovanshchina* at La Scala captivated the audience and the critical Milanese press. The Mussorgsky opera was Miss Babak's final performance with the Bolshoi Opera. After being granted political asylum from Italia authorities, she traveled to Canada and the United States. Miss Babak now resides in New York City, where she is working to establish herself as an artist in the world of American opera.

In April Miss Babak will start a concert tour with a recital in New York City, which will take her across the United States.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В 11-тому числі "Наше Життя", за м. грудень 1974 в списку пожертв на стипендійну акцію в Бразилії, через недогляд пропущено або змінено імена жертводавців. Повинно бути:

200. дол. Сестрицтво Покрови Матері Божої, при У. К. Ц. в Лідкомб, Австралія.

По 150. дол. др. Олександра Школьник, др. Б. і М. Цимбалістий,

По 100. дол. др. Мирон Іваницький, В. Сушків, Осип Діба, Н. Даниленко,

ГОРДИСТЬ ВІДДІЛУ

Д-р Людмила Олесницька

Dr. Ludmila Olesnycky

77-ий Відділ США гордий з успіхів донечки нашої членки Д-р Лідії Куриляк.

Д-р Людмила Олесницька народилась на Великій Україні в лікарській родині Решетник.

Після трагічної розлуки зі своїми рідними, Людмила опинилася на еміграції з бабусею та мамою, з якими й приїхала до Чикаго в 1952 році.

Людмила була завжди доброю і пильною студенткою. Ще в дитинстві проявила здібність до малярства та музики, але зацікавлення медициною перемогло.

В 1973 році Людмила закінчила медичні студії та одружилася з молодим студентом медицини, а тепер Д-ром Марком Олесницьким, сином магістер Софії та бл. п. д-ра Богдана Олесницьких.

Бажаємо нашим молодим лікарям багато успіхів на новій життєвій дорозі.

З цієї нагоди посилаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Зінаїда Квітка
Голова Відділу

50. дол. Олена Кокодинська,

10. дол. Аріядна Терлецька,

За недогляд перепрошуємо.

В "Нашому Житті" ч. 2 за лютий 1975 р. на ст. 20 список особистих

НОВІ ВИДАННЯ

ОЛЬГА ВОЙЦЕНКО: ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ У БРИТАНСЬКІЙ КОЛЮМБІЇ.

Українська Вільна Академія Наук. Серія: Літопис УВАН, ч. 7. Вінніпер, 1972. Ст. 46

Про українське поселення на окраїнах Канади небагато відомо. А воно виплило з внутрішньої еміграції, це значить із пересування давніх поселенців з Манітоби і Саскачевану. Авторці вдалося прослідити поселення в долині Оканагану, що закріпилося тут у 20-тих рр. На підставі газетних вісток і опитування поселенців вона з'ясувала цей важкий їх шлях.

I. M. NOWOSIWSKY: BUKOVINIAN UKRAINIANS. A historical background and their self-determination in 1918. Shevchenko Scientific Society New York, N.Y. 1970. p. 200.

У цій невеликій книжці вперше змальована боротьба буковинських українців за своє національне визначення. У першій частині книжки коротко зібраний історичний перебіг аж до вибуху української національної революції 1917 р. Друга частина присвячена виключно подіям 1917-1918 рр., завершуючись мировою конференцією в Версалі. У книжці є багата документація, як також широко зацитована література.

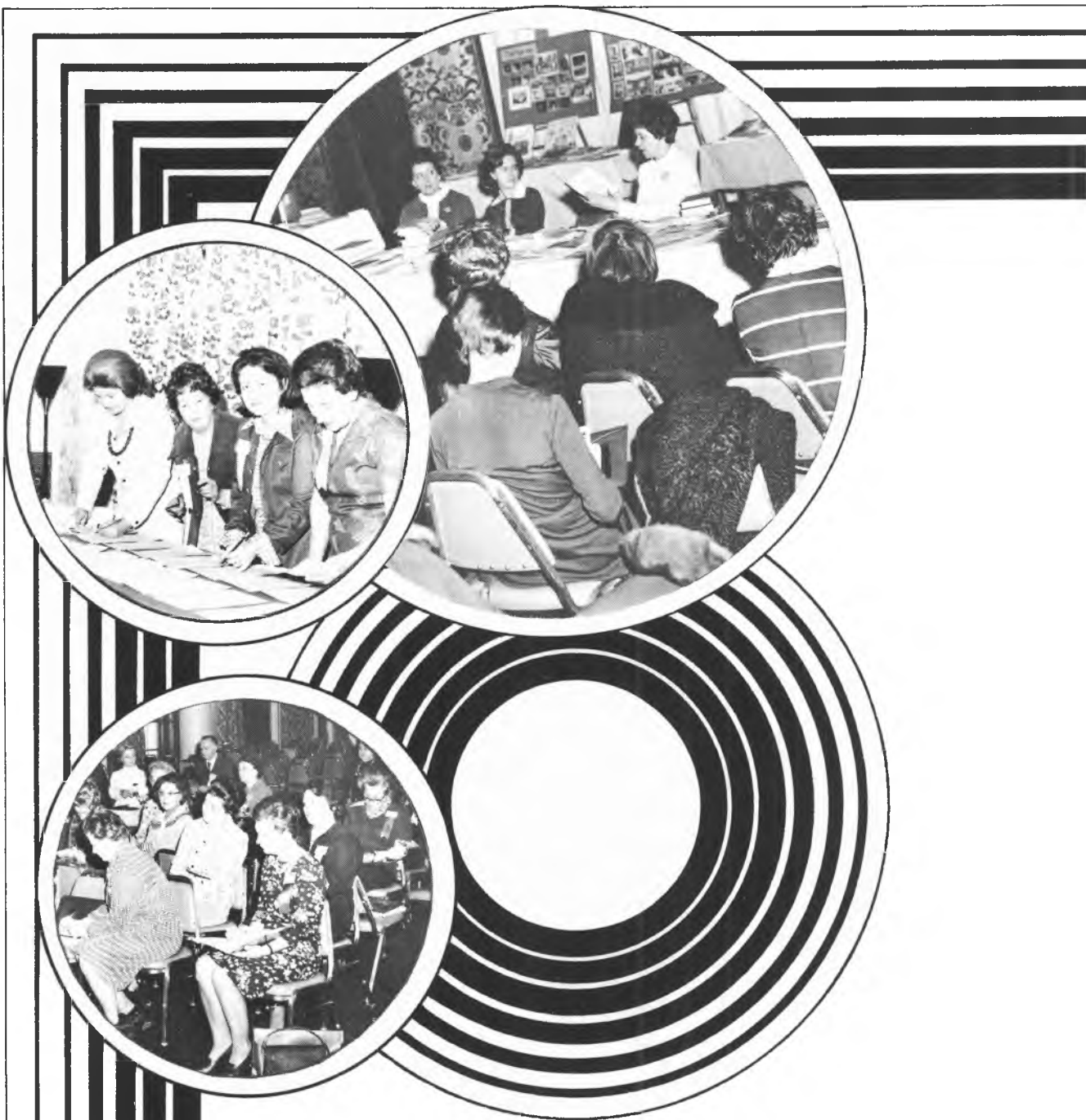
Між діячами культури видніє світлина Ольги Кобилянської. А маніфест 1 листопада 1918 р. до українського населення Буковини підписали між громадськими діячами також дві жінки — Михайлина Левицька і Ксеня Добрянська.

Л. Б.

пожертв на запасний фонд НЖ просимо доповнити такими інформаціями:

85. дол. Марія Юзефович — збірний листа.

40 дол. А. Білоус чл. 5 Відд., Дітройт

НАРАДИ КОМІСІЙ І СЕМІНАРИ XVII КОНВЕНЦІЇ СУА

У суботу 30 листопада ранок був призначений на наради комісій.

Культурно-освітній семінар приготувала Люба Волинець. Відбувся він у пов'язанні із виставкою видань за 1972-74 рр. при чому Світляна Луцька дала огляд цих видань, Віра Андрушків говорила про літературу для дітей, а Марта Тарнавська про українські літературні твори англійською мовою.

В горі Конвенційний Комітет працює: Від ліва Олімпія Rogovska, Іванна Бенцаль, Марія Томоруг і Олександра Кіршак — голова.

Організаційна референтура молодечих відділів приготувала семінар під проводом Наталії Даниленко. Тема цього семінара-панелю була: "За більш ефективну діяльність"; при тому Геня Цікало виголосила доповідь "Громадська зрілість молодії українки"; Ольга Ставнича: "Інші матеріяльні засоби"; Лідія Крамарчук: "Ефективна репрезентація".

Семінар мистецької комісії вела замість хворої

Слави Геруляк — Лідія Бурачинська. Його темою було як улаштувати виставку народнього мистецтва.

Виховний семінар приготувала Олена Климишин на загальну тему: "Проблематика виховної референтури". Панель обнімав теми: "Дитяча світличка — виховна установа", "Рівень дитячої світлички" і "Батьки і їх відношення до дитячої світлички".

Про фінанси і бюджет СУА радила Комісія під проводом Ольги Муссаковської.

Справи англomовних відділів були обговорювані під проводом Олександри Різник.

Комісія зв'язків відбула свій панель під про-

водом Марії Душник. Участь взяли панелістки: Ірина Падох на тему "Якими повинні бути референтки зв'язків"; Дора Рак "Будьмо учасниками а не обсерваторами", Каміля Смородська про "Середники нав'язування комунікації" та Аліція Бервецька про "Зв'язки у американському середовищі".

Пресовий семінар провадила Уляна Любович. Про "Спосіб нав'язування пресових зв'язків" говорила, Галина Сминдяк, про "Оформлювання дописів і хронік" Марія Барагура а про "Наше Життя" Уляна Любович.

Суспільна опіка відбула свій семінар під проводом д-р Теодозії Савицької, яка говорила про "Усучаснення суспільної опіки". Анна Кравчук мала гутірку про листування.

Вісті з Централі

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в США

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця лютого 1975 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи США	26,409.28 дол.
Поодинокі особи	4,342.40 дол.
Разом	<u>30,751.68 дол.</u>

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "НЖ"
впродовж лютого 1975 р.
наспіли такі пожертви:

ОКРУЖНІ УПРАВИ:
50 дол. О.У. Нью-Йорк
Разом 50 дол.

ВІДДІЛИ США:
250 дол. 22 Відд. Чикаго (з
нагоди 25-ліття)
150 дол. 74 Відд. Чикаго
100 дол. 45 Відд. Лінден Н. Дж.
По 10 дол.: 56 Відд. Дітройт
63 Відд. Дітройт
Разом 520 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

50 дол. Олена Волошинова —
(1 Відд. Н. Й.)
41 дол. Джан Панчук — Батл
Грік, Міч.
25 дол. Софія Данко з сином
Богданом, Нью Гейвен
20 дол. Марія Татарська — 43
Відд. Філядельфія
15 дол. Юстина Козак —
Дітройт
по 10 дол. Леонтина
Галяженко — (63 Відд.), Міра
Залуцька-Мерленд,

Рома і Степан Когути —
Дітройт
Є. Ройовська — (21 Відд.) Н. Й.,
Марія і Ярина Турко-Кембрідж,
Йосиф і Софія Серафин.
(4 Відд.) Н.Й., М. і В. Реннер
(64 Відд.) Н.Й.
7 дол. Ірина Пашковська —
Чикаго
6. дол. Ольга Корван —
Філядельфія
5 дол. Євдокія Барнич —
Дітройт
4 дол. Михайлина Чайківська
(Бабця) Філядельфія
Разом 243 дол.

ДО ВІДДІЛІВ США:

Прохаємо пресових
референток Відділів подавати
календарець занять та імпрез до
"Нашого Життя".

Дня 13 квітня 1975 р.
відбудеться в Нью-Йорку в
домівці США конференція
референток зв'язків Округ: Нью-
Йорку, Нью-Джерзі, Філядельфії
та Нової Англії. Конференцію
провадитиме референтка зв'язків
США Каміля Смородська.

Повідомляємо, що З'їзд Голів
Окружних Управ відбудеться в
днях 31 травня та 1 червня 1975 р.
у Нью-Йорку в домівці США.
Програма буде надіслана.

Дня 28 березня виїздить до
Бразилії референтка Суспільної
Опіки США др. Теодозія Савицька
для провірення та дальшого
наладнання стипендійної акції,
яку провадить США. Д-р. Савицька
відвідає усі осередки україн-
ського поселення в Бразилії.

**РІЧНИЙ ЗВІТ ЗІ СТИПЕНДІЙНОЇ
АКЦІЇ США за 74-й рік.**

Стипендійна Акція Союзу
Українок Америки, як і попереднього
року, була дуже успішна і в 74-му році.
Вплинуло пожертв на суму 17.651 дол.,
з яких виплачено 141 стипендій у
висоті від 50 — 200 доларів. Сальдо на
31 грудня 74 було 4,144.99 дол., це
згори оплачені стипендії на чотири
роки студій, кількома спонсорами, як
також нові впрлати на 75-й рік. Цей
докладний звіт, з іменами жертводав-
ців, спонзорів, стипендістів та з
іншими інформаціями буде помі-
щений в українських часописах. Його
можна одержати кожному зацікавле-
ному в Централі США, заплативши 1
дол. коштів відбитки та післявши
оплачений (30 ц.) і заадресований
великий конверт до Централі США

Теодозія Савицька

"ЛИСТУВАННЯ"

Цей новий у нас проєкт,
започаткований саме рік цьому,
приходить з непередбачуваним успі-
хом. Ми і не сподівалися, що так охоче
привітають цю новизну наші старші,
молодші і зовсім молоді мужчини і
жінки. Та маємо багато виявів вдяч-
ности за це від зацікавлених в
листуванні, що США дав змогу людям
різних континентів стати справді
друзями. Осередок Листування,
провадить модерним способом при
допомозі комп'юторної системи
Членка Комісії Суспільної Опіки
Головної Управи, п-ні Анна Кравчук.
Тих, що бажають листуватися, прошу
писати на адресу:

Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, N. Jersey
07040 USA

НАШЕ ЖИТТЯ, БЕРЕЗЕНЬ 1975

СПОНЗОРИ СТИПЕНДИСТІВ СУА

Оксана Поритко — опікунка
Рози Берещанської
Oksana Porytko — sponsor of
Rose Bereschansky

Мирослав і Ева Гнатові — опікуни
Зелі Коновал
Myroslava and Eva Hnatow — sponsors
of Zela Konowal

Роман Іваницький — опікун
Климентини Риждої
Roman Iwanytsky sponsor of
Klymentyne Rysza

П-ні Оксана Поритко з Філадельфії вже третій рік оплачує стипендію для Розі Берещанської, учениці середньої школи, яка часто пише до своєї доброї опікунки. П-ні Поритко висловлює велике вдволення опікою стипендисти, а вдячна Роза пише: "...щодня молюся за добру пані Оксану, щоби Бог дав їй здоров'я за її материнське серце для мене..."

П-во Мирослав і Ева Гнатові з Кергонксону уфундували стипендію для Зелі Коновал, яка цього року в

першій класі гімназії, і ще не так легко їй самій писати листи до опікунів. Панство Гнатові відомі зі своєї жертвенності і доброго серця. Для Зелі, їхньої молоденької стипендисти, вони мають гарні пляни, якщо вона справдить їхні надії.

П. Роман Іваницький з Нью-Йорку є спонзором для Климентини Риждої, учениці середньої школи. Відомий зі своєї жертвенності, не поминув убогої молоді. Климентина дуже вдячна

панові Іваницькому за допомогу і "щоденно дякую моему добродієві за його золоте серце".

Просимо всіх спонзорів надсилати нам їхні знімки, бо це дуже важливе для документації та для будучности. Навіть, якщо спонзори не бажають, щоб їхні знімки поміщувати в пресі, ми просимо нам їх надсилати для наших альбомів, які зберігаємо для хроніки Стипендійної Акції СУА.

Теодозія Савицька

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ МОЛОДІ У БРАЗІЛІЇ

зложили в лютому 1975 р.:

Др Ігор Кодельський, Овк Лавн,
Ілл. Дол. 300.00

По дол. 200.00:

Українська Студентська Громада,
Бофало, Н.Й.

Д-р. Богдана Салабан — Гайнес,
Бофало, Н.Й.

Д-р. Т. Небожук, Вест Сенека, Н.Й.
СУА Від. 1. Нью-Йорк, Н.Й.

Григорій і Анастасія Мисишин,
Спрінг Філд, Масс.

Сестрицтво Покрови Матері Божої в
Австралії.

По дол. 150.00:

Анна і Василь Макух, Бофало, Н.Й.
П-во Елмер Ф. Берч, Бофало, Н.Й.

Д-р. Роман Топольницький,
Віліямсвілле, Н.Й.

Д-р. Іван Горбачук, Бофало, Н.Й.
Д-р. М. Грецишин, Бофало, Н.Й.

Марта і Д-р. Богдан Цимбалістий,
Джеймсбург, Н.Дж.

Д-р. Дмитро і Марія Фаріон,
Парма, Огіо

Інж. Роман і Міра Грабець, Парма,
Огіо

Д-р. Дарія Дубас, Парма, Огіо
Володимир і Марія Барагури,
Вудгевен, Н.Й.

Дол. 100.00:
Володимир Сушків, Нью-Йорк,
Н.Й.

по дол. 75.00
Д-р Андрій Дякун, Віліямсвілле,
Н.Й.

Д-р. Михайло Е. Сайкевич, Бо-
фало, Н.Й.

Дол. 60.00

Юрій і Люба Артимішин, Вудсайд,
Н.Й.

По дол. 50.00

Степан Душенко, Бофало, Н.Й.
Д-р. В. Пасічняк, Данкірк, Н.Й.

О. Павло Гресков, Бофало, Н.Й.

По дол. 20.00

Марія Холевчук, Рочестер, Н.Й.
Пластовий Гурток "Троянди",
Нью-Йорк, Н.Й.

Дол. 15.00

Д-р. Данило і Ростислава
Богачевські, Вієнна, Ві.

По дол. 10.00

Емілія Балабан, Іванна Гринь,
Мирослава Савчак,
п-во Драгоші, Савицькі.

Дол. 5.00

П-ні Княгиницька.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬСЬОМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ТРЕТЄ

РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

Проминуло 8 березня і ми всі усвідомили собі значення цього дня. Колись ухвалила його в 1910 р. конференція жіноцтва у Данії, не сподіваючись, що цей День Жінки стане символом експлуатації й поневолення в ССРСР. Тепер він послужив початком Міжнародного Року Жінки у вільному світі. А для української жінки він також дав спонуку. Вона провела цей день у молитві за страдальну українську жінку, і розпочала цей рік маніфестаціями в її честь.

В усіх наших поселеннях поклонились пам'яті погиблих і помолились за тих, що несуть тягар поневолення. У провідних щоденниках країн поселення появились окремі сторінки, які вияснюють дійсне значення 8 березня. Комісія Прав Людини при СКВУ вистосувала листа до секретаря КПСР Леоніда Брежньова, з вимогою амністії для жінок-в'язнів.

Це був тільки перший крок. Черговим виступом буде 11 травня — День Матері у вільному світі. Звичайно святкують його, як день радості й любови. А ми пригадаємо матер'ям вільного світу, що є матері в тюрмі, матері, які терплять за своїх ув'язнених чоловіків і синів, матері, які вперто борються проти русифікації своїх дітей.

А в дальшому просвічує нам День Жінки-Політв'язня. Хоч і в попередніх виступах ми висували домагання амністії для них, обгрунтовуючи це різними даними. Тут ми повинні здивувати вільний світ величавою маніфестацією у столиці кожної країни. Коли проведемо це скоро восени, тоді можна використати осінню сесію Об'єднаних Націй, щоб унести туди петицію, основувану на тисячах підписів.

Це є три знаменні дати Року Української Жінки. Це є та діяльність, в якій вона йде з усією нашою громадою — при її допомозі і повній співпраці. Але є ще календар Року Української Жінки, що дозволить вглянути в її духові потреби, у шлях її росту.

Почнемо від квітня. У тому місяці провіримо шлях, яким жінка йшла до рівноправности — заробітну працю жінки. Який її стан у даній країні, які вигляди на зрівняння платень і т. д. Розглянемося в нашому поселенні чи в нашій місцевості — хто стане жінкою-фахівцем нашого Року?

У травні не тільки вшануємо матір, але подбаємо й про родину. Які її прикмети, в чому її вартість, а де виринають труднощі. Розглянути обов'язки матері й батька у виховних і домашніх обов'язках. Чому стільки розводів у молодих родинах? Як протидіяти мішаним подружжям? Тут теж слід поставити приклад і вибрати матір Року Української Жінки у своєму поселенні або в своїй місцевості.

У червні звернемо увагу на відношення жінки до релігії. Чи християнські засади увійшли глибоко в її життя? Подаймо приклади християнського світогляду в нашій літературі. Постаті жінок, що відзначились у житті нашої церкви.

Літня пора припинить ці заходи. Але жіночі спортові змагання по наших оселях можуть звернути увагу на здібну молодь. А в наших літницях зможемо повітати жінок-фахівців і матерів Українського Року Жінки.

ВІДІЙШЛА ПОЧЕСНА ЧЛЕНКА

З далекого Вінніпеґу наспіла вістка, що 6 лютого ц. р. відійшла у вічність членка-основниця СФУЖО Євгенія Ситник. Вона була широко відома в Канаді й поза її межами, як невтомна громадська діячка, добрий промовець і щира, прихильна людина.

Походила з галицького Поділля. В молодості пережила події 1 сітової війни і визвольних змагань. Працювала, як медсестра, допомагала в'язням. Одружившись із Степаном Ситником у 1927 р. подружжя переселилося до Канади. Тут молода Євгенія теж включилася в громадське життя. Почала вчити в школах українознавства, стала членом Жіночої Секції Просвіти і Організації ім. Лесі Українки при Нар. Домі. Великий вклад праці вложила в Т-во "Канадське Українське Жіноцтво", що його спільно зорганізувала з відомою громадською діячкою Анною Йонкер. У 1930 р. жіноцтво при Українській Стрілецькій Громаді стало творити окремі жіночі відділи, з яких у рр. 1933-34 створилася Організація Українок ім. Ольги Басараб. Тут Євгенія Ситник вложила багато сил свого розуму й серця. На

довгі роки вона стала однією з провідних постатей ОУК. Займала різні пости в Гол. Управі, з рамени ОУК була представницею до Комітету Українок Канади. Коли в 1948 р. скликано Світовий Жіночий Конгрес у Філадельфії Євгенія Ситник прибула на нього, як голова Комітету Українок Канади. Її голос заважив на створенні Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. В акціях допомоги скитальцям і приміщенні їх на новому поселенні вона дуже допомогла, промовляючи на вічах у цілій Канаді.

Володіла також добре пером і тим допомогла Організації Українок Канади, бо довгий час редагувала жіночу сторінку "Нового Шляху".

Світова Сесія СФУЖО у 1973 р. вибрала Євгенію Ситник почесним членом. Поруч із Шевченківською медаллю, що її отримала на 9 Конгресі КУК-у — це були відзначення української громади. А в 1968 р. місто Вінніпег відзначило її за 40 років громадської служби.

З нею відійшла заслужена громадська діячка, співосновниця СФУЖО, яка полишила за собою глибокий слід в українському поселенні Канади.

КОНГРЕС СВІТОВОГО РУХУ МАТЕРІВ

Світовий Рух Матерів (МММ) скликав на 11-16 травня 1975 р. Конгрес у Мантоні (Рівієра). Головною темою буде гасло — "Стати матір'ю сьогодні" Її обговорять визначні фахівці у доповідях і панелях.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій є членом МММ від 1950 р. Зв'язковою СФУЖО до МММ є інж. Катерина Штуль з Парижа. На Конгрес у Мантоні Управа СФУЖО виделегувала окрім неї ще голову Союзу Українок Франції Марію Митрович.

Трибуна Міжнар. Року Жінки

У днях 19 червня — 2 липня 1975 відбудеться в Мехико конференція Міжнар. Року Жінки, що її скликають неурядові організації. Вона йтиме рівнобіжно з нарадами Комісії Статусу Жінки. Завданням Конференції є — слідкувати за перебігом нарад Комісії Статусу Жінки, висувати домагання до неї, популяризувати її ухвали.

Представницею СФУЖО на Трибуні Міжнар. Року Жінки буде референтка зв'язків мгр. Олена Процюк із Нью-Йорку. Союз Українок Австралії подав вістку, що в складі делегації Нац. Ради Жінок Австралії поїде до Мехико їх референтка зв'язків Зірка Яськевич.

Запитники

Міжнародній Рік Жінки поставив не тільки домагання до громадянства усього світу, щоб воно перевірило й устійнило справжнє становище жінки в кожній країні. Але й саме жіноцтво зобов'язане в цьому році перевірити свої сили і спроможності. Адже недоліки жіночого руху походять у великій мірі з невідомости самого жіноцтва.

Рік Української Жінки ставить нам такі домагання. Ми повинні розглянути свою організовану силу і перевірити наші засоби дії. Кожен крок уперед вимагає постійного розгляду і слідкування. Живучи у світі постійних перемін, ми повинні знаходити місце для нашої програми і наших завдань.

Тому це внутрішнє завдання Року Української Жінки починаємо від опитування. Ми хотіли б ствердити, скільки в нас насправді організованого жіноцтва: того, що є згуртоване в жіночих організаціях і того, що об'єдналось для спеціальних завдань (Пласт, СУМА, ОДУМ); а також того, що належить до сестрицтв при церквах чи просто відвідує церкву. Це все жіноцтво,

що належить до української громади. Хотілось би піти далі й охопити нашим обліком також і тих, що вже втратили якийнебудь зв'язок із своїми. Але це зарис дальшої дії. Дай нам, Боже, обняти уже зарисований круг.

А на тлі того досліду виростає новий. Скільки в цій масі українського жіноцтва маємо кваліфікованих сил? Управа СФУЖО вже довгий час займається обліком професіоналісток, але ще далеко не всі охоплені. Також перегляд наших студенток, отих майбутніх професіоналісток вказаний.

А на кінці потрібний нам облік жіночих талантів. Маємо письменниць, мисткинь, музик, артисток, танцюристок, маємо народних майстрів. Маємо вчених у різних галузях науки. Всіх їх слід було б охопити нашими студіями. Це станеться при допомозі запитників, що будуть розіслані незабаром.

Вкладка до СФУЖО

Першою складовою організацією, що вплатила вкладку у 1975 р. стало Жіноче Товариство ім. Олени Теліги в Англії. Рівночасно з вкладкою за рр. 1974 і 1975 у висоті 28 дол. ЖТОТ внесло 50 дол. за ювілейні цеглини СФУЖО. Щира дяка за те!

8. БЕРЕЗНЯ — ДЕНЬ МОЛИТВИ

Згідно з пляном, що його висунула Комісія Оборони Переслідуваних при СФУЖО, день 8 березня не тільки розпочав маніфестації в користь українських жінок-в'язнів. В той день були також відправлені Служби Божі в українських церквах за страдальну українську жінку. Це перевів Союз Українок Австралії й Організація Українських Жінок Вел. Британії. Точніші відомості подамо в чергових числах.

ПОЖЕРТВИ НА ОРГ. ФОНД

Впродовж 1974 р. наспіли такі пожертви на Організаційний Фонд СФУЖО:

Комітет 25-ліття СФУЖО, Дітройт — 74.38 дол. Комітет 25-ліття СФУЖО, Рочестер 500 дол., Комітет 25-ліття СФУЖО, Монреаль 210 дол. Ірина Павликовська 40 дол., Комітет Виховних Семінарів у Торонто — 260.56 дол. Софія Олесницька, Ньюарк — 25 дол. Ірена Книш, Вінніпег 10 дол., Союз Українок Аргентини — 25 дол., Людмила Кульчицька, Сарсель — 20 дол. Комітет 90-ліття жіночого руху, Монреаль — 75 дол. Щире Спасибі!

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXII.

MARCH, 1975

No. 3

With the approaching holy days of Easter, we wish to extend to all our readers and their families the joyous greeting "CHRYSTOS VOSKRES"

THE GOLDEN JUBILEE

The XVII Convention of the UNWLA has marked the beginning of an unprecedented year for the organization — the 50th Anniversary of its founding.

A half a century is a long time to test the strenght and durability of any endeavor. UNWLA has withstood the test of time through the successful attainment of set goals, development of workable programs and the unification of thousands of Ukarinian women in a spirit of harmony and cooperation.

It should be underlined with pride, that UNWLA is the only Ukrainian organization in the United States which celebrates a Golden Jubilee.

Amid the fanfare and the applause for past accomplishments, it is necessary to pause and give thought to actual programs, active now and for the future, which are aimed to insure another 50 years of success for the organization.

1. Increased membership. Although UNWLA boasts of thousands of Ukrainian women as members, there is a great number of women outside its ranks. The important task for now and the future is to bring them within the sphere of membership of the organization, through programs designed to interest individuals and allow them to develop their potential.

2. Common goal. UNWLA is an organization of Ukrainian women, serving the interest of Ukrainian women and the Ukrainian society here and in our homeland. It is important to point out that within the framework of the organization every woman has the opportunity to find a field of self expression and contribute as much as she can to the Ukrainian community.

3. Information. Through its well developed programs — cultural, educational, etc.the organization tries to insure that the wealth of current information concerning aspects of Ukrainian life here and in the Ukraine be readily available to its members. Due

Women — Political Prisoners.

In 1975 — International Women's Year, our attention is turned to our sisters in the Ukraine, whose demands for their basic human rights have resulted in their imprisonment by the Soviet government. The brutal and demeaning treatment of them, the harsh sentences imposed upon them are contrary to all principles of justice.

Iryna Stasiv-Kalynets, a writer of exceptional talent, was sentenced to 6 years imprisonment and 3 years exile.

Stefania Shabatura — artist, sentenced to 5 years of hard labor, 3 years exile. .

Nadia Svitlychna-Shumuk — philologist — sentenced to 4 years of hard labor. The above are an example of the women — prisoners we know about. How many more are suffering in Soviet labor camps about whom we know nothing.

Thoughts on International Women's Year

"International Women's Year is not an occasion for women alone. It can be and should be, an occasion for the united efforts of all of us — men and women — to ensure that fundamental human rights and responsibilities are shared by all humanity."

**Kurt Waldheim
Secretary — General of the United Nations**

to its strenght and prestige, UNWLA is in a favorable position, through its network of public relation, to impart correct, current information about Ukraine to the American people.

4. Museum of Folk Art. With the purchase by UNWLA of a building in New York City, the survival and growth of the Museum of Folk Art has been insured. This has been a great step toward the preservation of our cultural heritage.

5. Welfare Action. The far reaching scholarship program has been a source of pride to the organization for many years. Welfare aid to the needy and aged, though worked into an effective program, needs more study and volunteers.

6. Education. One of the most successful programs of the UNWLA is the organization of pre-school nurseries. This program also includes the training of teachers for these jobs. This is an undertaking the must continue to expand and develop.

BOTH THE VALLEY STRETCHING WIDE...

Both the valley stretching wide
And the gravemound soaring high,
Both the hour of eventide
And what was dreamed in days gone
by

I shall not forget.

But what of that? We did not marry
But parted as we had been only
Strangers. Meanwhile all the wealth
Of those precious years of youth
Sped away in vain.

Now the two of us have withered,
I — a captive, you — a widow,
We walk — yet we are not alive,
We but recall those days gone by
When, of old, we lived.

**Commemorating the genius of Taras Shevchenko
1814-1861**

ANTIQUITY IN PRESENT CUSTOMS

Ukrainian Easter customs are deeply rooted in the distant past, predating the advent of Christianity. Then, man revered natural phenomena such as the sun, water, air. He stood in awe of nature in the Spring and at the same time he feared its unpredictability and seemingly destructive tendencies because he could not control them.

Since Ukrainian people, from ancient times, formed basically an agrarian society, they depended upon the whims of nature for their livelihood. To make sure that nature would be on their side, they developed an elaborate pagan Festival of Spring, welcoming and rejoicing in the awakening of nature from a long and cold winter. At the same time they performed various magic rituals in order to please and appease nature.

When Christianity was introduced in Ukraine in the 10th century, Easter Holyday superimposed the ancient Festival of Spring and in this way both pagan and Christian elements fused to form very rich and symbolic Easter customs, many of which are practiced to this day.

The most important rituals in preparation for Easter are done in the last week of the Lenton period which consist of baking the Holy Easter breads, as well as preparing other dishes and decorating Easter eggs; The Easter bread, together with other foods is blessed in the church before Easter. It is a very beautiful and colorful ceremony, which in the old days was performed at the dawn of Easter Day. The Easter Bread, or Paska, is a

*Родина хата
Тараса Шевченка
Home of
Taras Shevchenko*

vestige of the old pagan customs, for it was baked for the Sun or Sun God.

On Easter Sunday, young girls gathered together to perform a series of dramatic dances accompanied by singing, which are called "hahilky" Many of these songs and dances have come down to us from the pagan days, when people believed that rhythmic movements, repetitious incantations influenced nature's movements. All of these dances were performed in the pagan days during the Spring Festival and later were carried through into Easter tradition.

Spring dances were always performed by young maidens. Neither married women nor young men were allowed to take part. It was really a Vestal Virgin type of dance, since in most ancient cultures it was believed that virgins had more magic powers than others.

In Ukrainian mythology and folk-lore, the egg was a symbol of life. During the pagan Festivals of Spring, eggs were decorated with special symbols and colors which made them powerful talismans containing magical powers against evil, misfortune, illness lightening, etc. Every household in the ancient times, kept a collection of decorative eggs or pysanky as protection against misfortune — a sort of a good luck charm.

Today, the pysanky are part of our Easter tradition. They are exchanged during the holidays as a symbols of friendship or kept on display as works of art. The pysanky are decorated with a variety of geometric plant and animal motifs. Each element of the design had in pagan times, symbols, whose meanings through the ages have been lost to us and we understand only a few. The various wavy lines, meanders, spirals are all symbolic of the continuity of life. The oak leaf symbolizes the pagan Slavic god Perun (god of thunder and lightening). Rosettes, tripods, stars and crosses are solar signs. The rooster is a bird of the Sun or Sun god. Pysanky often included the tree of life whose symbolism is self evident. As time went on Christian elements were added like the fish, a church and the Christian cross.

Lubow Wolynetz

ZOJA KOHUT — THE VIBRANT POETESS.

Just a few months ago the Ukrainian communities in the United States and Canada again played host to poetess Zoja Kohut. Hailing from Australia, where she makes her home, the writer spent four months on a lecture and reading tour, meeting with Ukrainians of all ages, holding press, radio and television interviews.

Zoja Kohut is an exuberant, vital individual. She has the ability to establish immediate audience contact with ease and finesse. The readings of her poems are coupled with charming anecdotes which endear her to the listeners.

Zoja Kohut's latest collection of poems, entitled "Swirling Smoke", sold more than 2,000 copies during the tour. In the foreword, written by Ulana Lubovych, Zoja Kohut is presented first as a satyrist. However, states writer Lubovych, Zoja possesses that rare quality of also being able to laugh at herself.

But Zoja Kohut is not only concerned with satire. Many of her poems are romantic in nature, touchingly intimate. In them, she speaks of the joys of life, its sadness, of love and loneliness. Other poems express her fierce love and devotion to Ukraine and she despairs the fate of her people. Zoja Kohut is a religious person and her poems on that theme exhibit her deep faith.

Commemorating the 50th anniversary of UNWLA, Zoja Kohut wrote a lengthy poem "For Women". It has not yet been published. It deals with the creation of woman from the rib of Adam, her growth and development throughout the ages. Here, poetess Kohut shows plainly what marvelous achievements a woman has attained, for one stemming from such an "insignificant" origin.

In 1973 R. H. Morison translated into English and published works of several Ukrainian poets from Australia. The collection entitled "Australia's Ukrainian Poets" also includes poems by Zoja Kohut. Here is a sample:

A FEW WORDS

Coffee in the Espresso. I sit smoking.
The juke box for a cent plays "I love you"!
The noisy young in jeans are laughing, joking,
While I sit drinking my unsweetened brew —

For weight control..... My hair has its first sprinkling
Of lighter threads where it's begun to grey,
And in my soul: more than a little wrinkling,
Sadness and scars that may have come to stay.....

And still there's room for the great, uncostly pleasures,
Room for a world of sweet contentment too!
Would anyone exchange such store of treasures
For youthful mirth and one-cent "I love you"?

EQUAL RIGHTS AMENDMENT

"Equality of rights under the law shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of sex." This is the proposed 27th amendment to the United States Constitution, which Congress passed in 1972 and sent to the States for ratification. 38 States, 3/4 majority, have to approve the amendment in their Houses of Legislature to make it law of the land.

The proposed 27th amendment will guarantee equality for both sexes under federal, state and local law. It will not affect private concerns of actions.

Supporters of ERA (Equal Rights Amendment) are hopeful that 1975 will see this amendment added to the United States Constitution. As of March this year, 34 states have already acted positively on this matter.

COOKY'S CORNER

Today's busy homemaker is on constant lookout for nutritious foods, easy to prepare and pleasant to the eye. Our Regal Cheese Cake fits all three categories. Top it with strawberries and syrup and you have a dessert fit for a king.

REGAL CHEESE CAKE

INGREDIENTS:

- 1 1/2 cups fine Zwiebach crumbs
- 2 tblsp. butter or margarine
- 2 tblsp. sugar
- 2 — 8oz. pkgs. cream cheese
- 1 cup sugar
- 5 egg yolks
- 1 pint sour cream
- 1 teaspoon vanilla
- 1 teaspoon lemon juice (fresh, frozen or canned)
- 5 stiff beaten egg whites

METHOD:

Make sure all ingredients are at room temperature. Blend Zwiebach crumbs with butter and 2 tblsp. sugar. Press into bottom of greased 9 inch spring form pan. Stir cream cheese to soften, add sugar, then cream well. To this add unbeaten egg yolks. Cream. Stir in sour cream, vanilla and lemon juice. Fold in egg whites. Pour mixture into crumbs lined pan.

Bake in slow oven 300 degrees for 1 hour. Turn oven off and let cake remain in the oven 1 hour longer with door closed, and 1/2 hour with door open. Refrigerate for at least 3 hours before serving.

BON APPETITE!

ВИШИВАНА ПОДУШКА

Рисувала Марійка Винницька

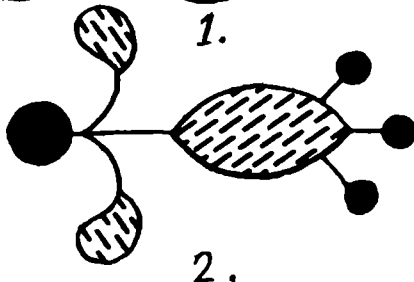
Рушникові взори дають багато можливостей примінення до різних предметів. Одним з мотивів, що трапляються на рушниках це півники. Це улюблена домашня птиця уживана в народній орнаментиці.

Композиція. Головний мотив, уміщений по середині подушки це два півники, звернені дзьобами до себе. Між ними вміщений середущий мотив, що мав би бути квіткою. Від неї йдуть довгі "галузки", що дуже зручно підкреслюють півників. Цей головний мотив обведений угорі і внизу мотива-ми квіточок.

Як видно орнамент розложений по цілій поверхні подушки, не переважуючи її.

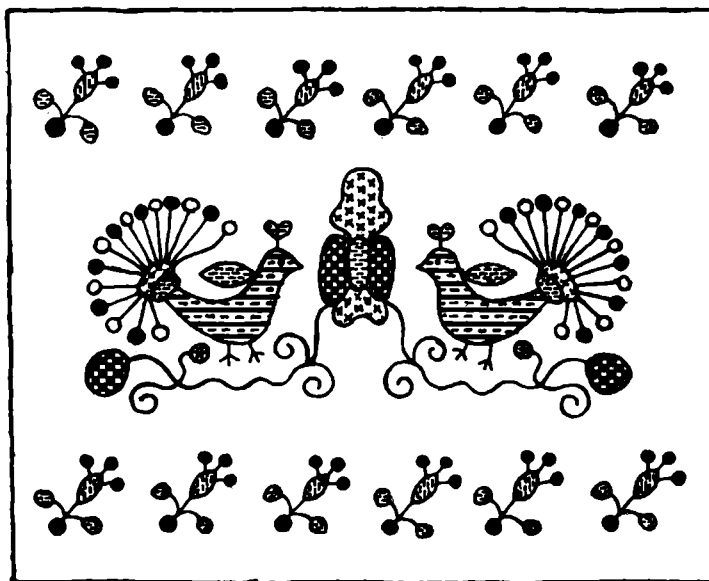
Виконання. Як матеріал може послужити полотно або сукно. Взір треба перенести з рисунку на спеціальний папір (tracing paper) а потім відбити на матеріалі.

В оригіналі взір виконаний у двох кольорах — червоному й синьому. Переважає червоний колір, синій чергується з червоним у закінченнях

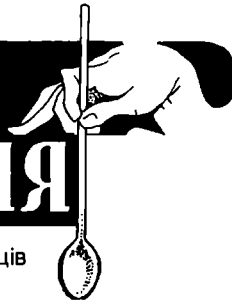
півнячих хвостів і в виповненні квіточок. Отже двокolorовість тільки намічена.

Взір виконаний стебнівкою, настилуванням і перетиканням. Вживати ниток Д.М.Ц. червона ч. 321.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Л. Гриців

ОМЛЕТИ

Коли економічний стан у всьому світі дещо захитався, не одна з нас, господиень, ставить собі питання, як прохарчувати родину, щоб у бюджеті не було великих видатків, а харчові вартості залишалися на високому рівні. Однією з порад — це вживання страв з яйцями.

Страви з яєць надаються на сніданки, полуденки й вечері, на приставки й десерти, на кожний день для нашої рідні, як також на вибагливі гостини.

Велике застосування мають омлети, які можна подавати при різних нагодах.

ОМЛЕТ ЗВИЧАЙНИЙ

6 яєць
1/3 горнятка молока
3/4 чайної ложечки соли
1/8 чайної ложечки перцю
2 ложки масла

Змішати яєчка (щоб були лише змішані жовтки з білками), додати молоко, сіль і перець.

Стопити масло у сковороді, влити туди яйця та поставити на середньогарячій плиті.

Під час смаження підносити краї омлету, щоб пропускати туди ще рідку частину яєць та дозволити їй загуснути. Коли спід уже зарум'янився, скласти вдвоє та подавати на зогрітих тарілках для 3-4 осіб.

Цей омлет можна дещо змінювати, якщо:

- а) до збитих яєць додамо дрібно посіченої шинки,
- б) омлет перед складенням посиплемо натертим американським сиром,
- в) до збитих яєць додамо

підсмажені на маслі дрібні кубики хліба,

г) до збитих яєць додамо 1/2 — 1 горнятка тушкованих на маслі печериць,

г) замість молока до яєць додамо 2 ложки води і 2 ложки рому, а замість соли 2 чайні ложечки цукру-пудру. Коли омлет підсмажений, поливаємо його довкало на гарячому підносі 3-4 ложками додаткового рому й зразу, подаючи на стіл, запалимо ром. Посипати додатковим цукром.

ОМЛЕТ ПУХКИЙ

4 яйця — поділені
1/2 чайної ложечки соли
4 ложки молока
1 ложка масла

Збити жовтки до білого, додати соли й молока. Збити білки. Додати шум з білків до жовтків і легко вимішати. Викласти все на змащену маслом гарячу сковороду й повільно смажити, поки не "виросте" омлет. Тоді вставити його до нагрітої (350°F) печі й пекти, поки верх буде сухий (5 хвилин). Прорізати омлет посередині (але не до споду) і в тому місці скласти його вдвоє. Просто з печі подавати на підогрітих тарілках для 2-3 осіб.

Цей омлет можна також дещо змінювати до свого смаку, а саме:

- а) збиваючи жовтки додати 2 ложки натертого сиру,
- б) до збитих жовтків додати 1/2 горнятка змеленої шинки,
- в) на спечений омлет насипати 1 горнятко насіченої вареної курки,
- г) на верх омлету накласти тушковані з цибулею курячі печінки,
- г) коло омлету подавати тушковані морські раки або рибу з

кусками нарізаної вздовж цитрини,

д) посмарувати омлет (перед складенням) мармелядою з винних овочів,

е) перед смаженням додати до омлету дрібно посічену тушковану на маслі цибулю,

є) перед смаженням додати до жовтків разом з білками 2 ложки дрібно посічених листків з петрушки,

ж) додати до жовтків 1/2 горнятка свіжо звареної, перетертої крізь сито, бараболі,

з) омлет полити зверху помідоровим, грибовим або сирним соусом,

и) до убитих жовтків додати 1/2 гор. вареного рижу та 1/2 гор. ложки помідорової гірчиці.

ОМЛЕТ З ПЕЧЕРИЦЯМИ У ВИНІ

4 унції масла
сік з 1 цитрини
сіль і перець
1/2 гор. білого несолодкого вина
8 унцій нарізаних печериць
6 поділених яєць
6 ложок молока

Половину масла стопити, додати сік з цитрини, 1/2 чайн. ложечки соли, трішки перцю й вино. В цьому тушкувати гриби, поки будуть м'які. До вбитих жовтків додати 1/2 чайн. ложечки соли, перцю і молоко. Легко вимішати з убитими білками.

Розтопити другу половину масла на сковороді й на гарячу вилити омлет. Смажити на теплій плиті 3-5 хвилин, а далі пекти в печі, нагрітій до 350°F упродовж 15 хвилин.

Омлет покрити печерицями, скласти вдвоє і подавати гарячий.

КУХОВАРСЬКІ НАЗВИ

НА БУКВУ Ц

Цикорія — 1. сурогат або додаток до кави, з коріння цикорії (Петрового батога). 2. напій з цикорії, 3. салата з зелених листків городньої цикорії або ендивію.

Цинамон, кориця. Пахуча кора цинамонового дерева у вигляді

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НОВОЇ АНГЛІЇ

ШИРШІ СХОДИНИ ВІДДІЛІВ ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

Ширші сходи́ни Відділів СУА Нової Англії відбулися в неділю 23-го травня 1974 у залі церкви св. Михаїла в Нью Гейвені. Присутніми були репрезентантки п'яти (із усіх сім) Відділів, а також вільні члени. Сходи́ни відкрила голова Окружної Ради Ярослава Яхницька, а проводила ними заступниця голови Ліда Фіцалович. Головним промовцем була представниця Головної Управи Христина Навроцька. Крім організа-

шматочків кори або порошку, що їх уживається, як спеції. Цинамоновий.

Цитрат — цитриново-кисла сіль.

Цитрина, лимон (рос.) — їстівні плоди цитринового дерева.

Цитринівка — 1. горілка, настояна на лупинні цитрин, 2. сорт груш.

Цитринад — лимоняда

Цитрин — вітамін "Р" (П), що є в соку з цитрини і в деяких інших рослинах

Цідилко, цідило, цідилок.

Цілушка або окраєць хліба.

Цукат — висушена, зварена в сиропі, покращена садовина.

Цукерка, цукерок, цукерки — вироби з цукру, ласощі. Цукерковий.

Цукорниця, цукорничка — посудина на цукор.

Цукерня, цукорня — приміщення крамниці цук. виробів.

Цукор — кристалічна субстанція. Цукор-пісок, цукор-пудер.

Цукор брунатний — цукор із залишками меляси.

Цукрувати, цукрований. Цукровий буряк.

Цукроватість, сцукріти.

Н.Ч.

Ростислава Яхницька — голова Окружної Управи — Нова Англія

Rostyslava Jachnytska — president of Regional Council for New England.

ційних справ Окружної Ради, Х. Навроцька з'ясувала справу купна дому СУА. Під час сходин передано Христині Навроцькій 444 дол. готівкою та деклараціями на цеґолки на фонд купна дому.

Продискутовано також справи Конвенції і 50-ліття СУА. Мистецька референтка Окружної ради Слава Горбата звітувала про дві виставки народного мистецтва, що відбулися заходами Окружної Ради. Виставка у міській бібліотеці Валінґфорду тривала від 20-го квітня до 4-го травня. Друга виставка була одноднєвна і відбулася 25-го квітня у Садерн Коннектікат Стейт Коледж.

Культурно-освітня референтка Марія Гиха з'ясувала справу новоствореного на терені Нью-Гейвену "Етнік Груп", що має фінансово допомогати етнічним групам вивчати свою культуру.

Під час сходин була вечеря, яку приготували пані місцевих Відділів, а головню господарські референтки М. Рудницька і Марія Кульчицька. Присутнім на вечері був місцевий парох о. Мирослав Мицишин.

Н. Троян

25 ВІДДІЛ СУА В РОВД АЙЛЕНД

Після загальних зборів, що відбулися 20 січня 1974 р., членки Відділу і

нова управа, яку очолила Ева Сорока, почали продовжувати діяльність. Вже 14-го лютого відбулися сходи́ни для намічення плянів праці на будуче. Відділ нечисленний і членки докладають усіх зусиль, щоб виконати свої завдання.

31-го березня чотири членки Відділу взяли участь в з'їзді Окружної Управи в Гартфорді. В розваговій частині з'їзду Ірена Ключфас виступила з показом прозірок і коротким спомином, п.н. "Страсний тиждень в Єрусалимі".

У квітню неділю 7-го квітня подібна імпреза відбулася заходом Відділу в парафіяльній залі св. Михаїла. Ірена Ключфас поділилася з зібраним громадянством своїми споминами про Святу Землю, показуючи теж прозірки з тієї цікавої подорожі. Після імпрези членки вгощали присутніх кавою і солодким.

18-го травня Відділ влаштував український кіоск на "Інтернешенел Феєр", який кожного року спонзорує Браун Університет. Демонстровано писання писанок, а в розваговій частині наші діти танцювали українські народні танки. Виставлено також численні експонати народного мистецтва. Завдяки Тасі Дедик імпреза мала велике пропагандивне значення, бо відвідало її понад 5 тисяч осіб.

Цього року влаштували ми тільки одну танцювальну весняну забаву, хоч в минулому наші забави втішалися великою популярністю і приносили гарні матеріальні доходи.

У жовтні культурно-освітня референтка Відділу Тася Дедик на запрошення Відділу з Гартфорду взяла участь у журі на вечерицях СУА. Ірена Ключфас була делегаткою Відділу на Конвенцію СУА в Нью-Йорку. Однією з найбільш успішних імпрез того сезону був різдвяний базар, що відбувся в неділю 15-го грудня в приміщеннях церкви св. Михаїла у Вунсокіті. Наше громадянство й чужинці мали нагоду купувати різдвяно-святочні продукти, добірне печиво і мистецькі вироби.

У ділянці суспільної опіки членки відвідували хворих у лікарнях і висилали посилки з уживаним одягом до Бразилії. Панство д-р Еміль і Ірена Ключфаси уфундували стипендію для студента богословії в Бразилії. Відділ зложив більшу грошеву пожертву на купно енциклопедії і словників для школи українознавства.

Наші членки з повною посвятою включаються в усі ділянки громадської діяльності на терені Ровд Айленду.

Ірена Ключас

66 ВІДДІЛ СУА, ім. ОЛЕНИ КИСИ ЛЕВСЬКОЇ, В НЬЮ-ГЕЙВЕН

У повакаційному часі Відділ відбув троє ширших сходин, які попередили наради управи.

В передріздвяному часі влаштовано продаж печива та різдвяний базар. Дві наші членки взяли участь в Ювілейній Конвенції СУА. Загальні збори запланувала управа на початок грудня, одначе реченець пересунено. З тієї причини теперішня управа має в пляні підготувати в лютому "Просфору".

Секретарка

93 ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ

1. На початок літнього сезону Відділ влаштував 17 червня 1974 р. зустріч членів і їхніх родин у городі панства Мерешаків.

2. Дня 6 жовтня 1974 р. відбулися вишивані вечерниці. Цього року було куди більше, головно молодих пань у вишиваних сукенках, ніж минулими роками.

3. Дня 17 листопада відбулися ширші сходини Відділу з участю молоді мисткині Ірини Красій. Вона показала свої образи і розказувала про техніку своєї праці. На закінчення вечора Віра Кукіль відспівала кілька пісень у супроводі гітари.

4. Дня 8 грудня відбувся передсвяточний базар.

Управа

106 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГАРТФОРД, КОНН.

У травні на День Матері 1974 р. Відділ влаштував продаж квітів-корсажів, які членки самі зробили. Продаж перейшов, з великим успіхом.

Дня 2-го червня Відділ влаштував дитячу вишивану забаву. Завдяки батькам, які потрудилися і придбали гарні вишивані одяги для дітей, забаву була

*Дитяча маскарада
108 Відділу*

*Children's masquerade
party sponsored
by Branch 108
in New Haven.*

успішна, а всі присутні провели час у гарному, веселому крузї.

Дня 21-го червня на закриття шкільного року в Українській парафіяльній школі Відділ зробив корсажі для всіх учительок. Учителям припнято до жакетів по одній рожі. Це була мила несподіванка для учителів — а членки Відділу хотіли висловити вдячність учителям за працю і труд над дітьми.

Дня 5-го жовтня відбулися традиційні вишивані вечерниці в Гартфорді.

Дня 17 листопада Відділ влаштував "Дитячу Костюмівку". Темою цієї забави була "поїздка в казковий світ". Прибрання залі увело учасників забави у казковий настрій. Спеціальне призначення належить 12-літній Дарусі Пришляк, яка намалювала на декорацію гарний образ Попелюшки. Ця забаву, яка відбувала вже другий рік, була дуже успішна.

Дня 28 листопада на Конвенції СУА в нью-Йорку 106 Відділ репрезентувала Віра Ціропалович.

Світличка Відділу, яку вміло провадить Стефа Сиротюк, виступала на вечорі св. Миколая. По Різдві світличка буде приготуватися до Свята Матері.

Щоб підсилити касу, Відділ влаштував продаж печива і плястикових тарілок.

СПК

108 ВІДДІЛ СУА, ім. О. ЛОТОЦЬКОЇ У НЬЮ-ГЕЙВЕН

У червні 1974 р. головство Відділу перебрала заступниця голови Геня Гервей через виїзд до Канади Ані Іскат. Влітку Відділ відбув свій традиційний родинний пікнік у городі Стефи Колос. Восени, як кожного року, влаштовано вишивані вечерниці. Ця імпреза і тим разом була успішною. З доходу Відділ жертвував 250 дол. На акцію оборони Валентина Мороза, а менші суми на місцеві українські церкви. У листопаді влаштовано у залі церкви св. Михаїла маскараду для всіх українських дітей Нью-Гейвену. До забавового комітету належали Орися Зінич і Наталка Боцевіус. Маскарадою проводили Аруня і Філько Старухи. Вони висвітлили дітям дві казочки.

Новим заробітковим підприємством був цілоденний продаж старих річей у гаражі. Займалася цим Дизя Брочинська.

Цікавим почином культурно-освітньої референтки Орисі Зінич була її ілюстрована доповідь про українські різдвяні і свят — миколаївські звичаї у публічній школі містечка Вудбрідж. У програмі "Різдво довкола світу" виступали різні національності. Українська програма була вдала й українську групу запрошено на подібну доповідь про великодні звичаї.

Надія Троян
пресова референтка

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Відділи поза Округами

107 ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ,
САН ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ

Продовж звітного 1974 р. Відділ проявив таку діяльність: загальні збори відбулися 24-го лютого. До управи ввійшли: Галя Маренін — голова, Стефа Меркало — заступниця голови, Анна Леляк — секретарка, Віра Зубрицька — касирка. Вибрано також референтки.

У березні УККА влаштував свято Шевченка, під час якого співав жіночий хор СУА.

Коли до Сан Франціско завітала Ганна Колесник, Відділ влаштував їй вечірку-прийняття у домі Г. Стеців. Тут присутні мали нагоду познайомитися з тією талановитою співачкою.

Під час великодніх свят була нагода виставити українські експо-

нати у бібліотеці в Алмаден. Відділ старається робити виставку щороку, щоб ознайомити американське суспільство з нашою культурою.

При кінці шкільного року в червні СУА спільно з учителями української школи влаштували дітям закінчення року. Ярослава Оренчук, яка від років займається садочком, показала батькам, що навіть наші найменші гарно деклямують і співають.

По вакаціях Відділ зорганізував пікнік-відбіванку, а 26-го жовтня відбулися традиційні вишивані вечери, на яких перше місце за сукенку виграла Анна Столець. Хор СУА під проводом Віри Шавлас мав знову нагоду пописатися двома піснями.

У листопаді відбулася зустріч з співачкою мецо-сопрано Галиною Андреадіс, яка зробила на всіх миле враження. Можна подивляти тих наших артистів, які приїжджають до далекої північної Каліфорнії, щоб поділитися з тутешньою українською громадою своїм талантом і дати їм нагоду послухати й налюбуватися українською піснею.

На закінчення 1974 р. Відділ влаштував св. Миколая. Садочок і старші діти співали, колядували і деклямували.

Відділ відзначив Лесю Українку 2-го грудня на святочних сходах у домі голови Відділу Галі Маренін. Три членки — Віра Зубрицька, Оля Візір і Оксана Сидорак під проводом Ольги Лукач віддеклямували поему Л. Українки "Грішниця".

Оксана Сидорак
пресова референтка

З нагоди XVII Конвенції у 50-ліття Союзу Українок Америки, яка відбулася в Нью-Йорку, зложили 50.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" наступні Округи: Дітройт, Філядельфія, Нью-Йорк, Північний Нью-Йорк, Клівленд, Нью Джерзі, Чікаго, Нова Англія, Південний Нью-Йорк.

За Управу Округи Нью-Йорк

Світлана Недільська
касирка

Оксана Рак
голова

ПРИВІТ

Нашій членці п-ні **Галині Сенюк** пересилаємо привіт із побажаннями скорого виздоровлення.

З цієї нагоди складаємо 10.- дол. на запасний фонд "Нашого Життя".

56 Відділ СУА, Дітройт

Сердечно дякуючи дорогим по-сестрам — членкам 44-го Від. а так само щирим друзям, які не належать до СУА, за їхню увагу до мене під час перебування мого в лікарні та теплу опіку після залишення мною лікарні, складаю свій дар на передплату "Нашого Життя" для двох "Бабусь", які неспроможні самі передплатити журнал.

Лариса Дончук
(44-й Відділ СУА)

Як вияв вдячності для 71 Відділу СУА за влаштування 25-літнього ювілею подружнього життя п-во Галина і Володимир Білики зложили через цей Відділ 50.- дол. на Музей Народної Творчості у Нью-Йорку.

Щиро дякуємо!

СЕРДЕШНИЙ ПРИВІТ

Сердешно вітаємо нашу довголітню членку 63 Відділу СУА в Дітройті пані Леонтину і пана Григорія Галаєнків з 30-літтям подружнього життя, яке припало на 19 січня 1975 р. і бажаємо Божого благословення, щастя, здоров'я і сили до дальшої праці в рядах СУА.

З цієї нагоди пересилаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд НЖ

Членки 63 Відд., Дітройт

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

Рік 1973/74 був багатий на вінчання дітей наших членок. Дочки-панни: Галя Ляш, Мотря Кравс, Маруся Миколенко та син Юрій Фігач вступили на новий шлях життя.

Управа і членки 76 Відділу у Воррені складають молодяттам побажання всего найкращого і "Многая літа"! З цієї нагоди Відділ складає 25 дол. на пресовий фонд "Нашого Життя"

За Управу 76 Відд. СУА, Воррен
К. Кучер — секретар

На коляду українським сиротам у Бразилії переслав 38 Відділ СУА у Лансінг 20 дол. зі збірки на яку зложили: Анна Наконечна 10 дол., Марія Мальована 5 дол. пп. Олійники 3 дол. Анастасія Гдаз 2 дол.

Анна Наконечна-голова 38 Відд.
Лансінг Міч

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу нашої незабутньої членки бл. п. **Ярослави Цегельської**, дружини Всеч. о. Крилошанина Евгена і тещі голови нашого відділу Стефанії, складають 140 дол. на купно дому СУА а Всеч. о. Крилошанинові Євгенові і Шановній Родині висловлюємо наше щире співчуття

Членки 33-го Відділу СУА Парма, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Тетяни Макзерс**, матері нашої членки Анни Цьонка, що померла в Австрії, складаємо 5 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Членки 63-го Відділу в Дітройт

Замість квітів на могили бл. п. **Катерини Вербовської** та **Петра Гентіша**, матері та тестя нашої членки Люсі Гентіш, складаємо 25 дол. на "Церкву в Потребі"

91-ший Відділ СУА в Бетлегем, Па.

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Цегельської**, колишньої голови бувшого 50-го Відділу СУА в Бетлегем складають на дім СУА слідує членки 91-го Відділу СУА:

по 10 дол. **Марія Корчевий, Богданна Михайлів**,
по 5 дол. **Дарія Балазюк, Христина Попович, Марія Попович, Марта Федорів, Люся Гентіш, Люба Камінська, Ірена Бачинська**
по 2 дол. **Анна Гарас**

В пам'ять бл. п. **Ярослави Цегельської**, колишньої голови 50-го Відділу СУА в Бетлегем, складаємо згідно з її передсмертним бажанням 25 дол. на дім СУА

91-ий Відділ СУА в Бетлегем, Па.

Замість квітів на далекі могили в Польщі бл. п. **Марії** і др. **Лева Цегельських**, тестів нашої членки Олі Цегельської складаємо 25 дол. на дім СУА

91-ий Відділ СУА Бетлегем, Па.

У пам'ять моїх найдорожчих Батьків, **Теклі** і проф. **Івана Боднарів**, складаю 100.-дол. на Фонд Купна Дому СУА у Нью Йорк

Марія і Борис Ржепецькі

У пам'ять моїх Найдорожчих Батьків, о. **Леонтія Адріановича** і **Стефанії з Котисів Адріанович** та моєї Невіджалуваної Сестри, **Дарії**, складаю 100.- дол. на Фонд Стипендій для української молоді в Бразилії.

Теодосія Гайвас

В пам'ять мого незабутнього мужа **Маркіяна Гординського**, що несподівано відійшов у вічність 28 грудня 1974 р., складаю 50.00 дол. (цеголка) на Музей Союзу Українок.

Галина Гординська Чікаго, Іл.

В пам'ять моєї мами **Ерини** з дому **Загара**, яка померла в місяці лютім 1960 р. складаю на Запасний Фонд Н. Ж. 41.00 дол.

Іван Панчук, Баттел Крік, МічІган

Замість квітів на могилу вуйка бл. п. **Семена Лісівця** складаємо 20.00 дол. на видання "Червона Калина" і 10.00 дол. на Пресовий Фонд Нашого Життя.

Ірина Кашубинська, Стефанія і Роман Цегельські Парма, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу у далекій Австралії бл. п. **Ярослава Андруховича**, чоловіка нашої шкільної товаришки Гени, складають по 10.00 дол на Стипендійний Фонд до Бразилії (Разом 30.00)

Емілія Балабан, Іванна Гриць, Мирослава Савчак

В пам'ять дорогої трудолюбивої тети бл. п. **Ярослави Цегельської** складаю 25.00 дол. на Дім СУА.

Ірина Кашубинська Парма, Огайо

Замість квітів на могили мого Брата бл. п. **Володимира Кливака**, бувшого працівника Центро-Союзу у Львові та його Дружини **Марусі**, котрі відійшли у вічність у Львові в місяці грудні 1974 р., складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

Софія Данко зі сином Богданом і Родиною в Нью Гейвені

У незабутню пам'ять Найдорожчої Мами бл. п. **Марії Чуми**, бувшої членки 4-го Відділу СУА, складаю 25 дол. (одна цеголка) на купно дому СУА, через Окружну Раду в Нью-Йорку

Розалія Полчі заступниця голови Окружної Управи Нью-Йорк

В пам'ять нашої Найдорожчої Мами бл. п. **Ярослави Цегельської**, складаємо 25 дол. на дім СУА, а членкам 91-го Відділу СУА цією дорогою сердечно дякуємо за вислови співчуття та щирі пожертви

Юрій і Надя Цегельські з дочками

Замість квітів на свіжу могилу моєї Дорогої Тети, **Евгенії Котис**, складаю 20.- дол. на Фонд Стипендій для української молоді в Бразилії.

Теодосія Гайвас

Замість квітів на дорогі могили моїх Найдорожчих бл. п. Мами **Емілії з Коссаків Кічоровської** та Брата др. **Романа Кічоровського** в річницю їх смерті, складаю 10 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для бабусі а 10 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Марія Татарська

Замість квітів на могилу сл. п. **Софії Онуферко** складаємо на запасний фонд Нашого Життя 10.-дол.

Марія і Борис Ржепецькі

У десяту річницю смерти нашого найдорожчого сина Дам'яна складаємо 10 дол. на пресовий фонд "Нашого Життя"

Стефа й Іван Пурій, Вудгейвен, Н.Й.

Замість квітів на могили дорогих брата і братови сл. п. **Михайла і Юлії Серафин**, які померли на Україні, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

**Йосиф і Софія Серафин
в Нью-Йорку**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. др. **Ореста Леськова** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. а дорогій Родині висловлюємо щире співчуття.
Ольга і Теодор Цар Ірвінгтон, Н. Дж.

В пам'ять дорогої тети бл. п. **Михайлини Остап** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

Міра Залуцька — Адельфі, Мереленд

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З глибоким жалем повідомляємо членство СУА, що 16-го листопада 1974 р. відійшла у Вічність бл. п. **Марія Сидорко** з дому Мороз. Покійна походила з Мостів Великих, пов. Жовква. До Америки приїхала в 1914-му році. Вийшла заміж за Григорія Сидорка, який помер у 1955-му році.

До 21-го Відділу вступила в 1930-му році саме тоді, коли Відділ заснувався. Була точною і прикладною членкою і мимо родинних обов'язків і заробіткової праці знаходила час, щоб бути на кожних сходах. Бл. п. **Марія** була дуже жертвенною, давала щедри датки не лише на потреби СУА, але також на інші цілі, як на церкву, Народний Дім у Брукліні, на потребуючих у Югославії, на місії в Аргентині тощо.

Залишила в смутку трьох синів — Володимира, Михайла і Степана, синову Марію і Клію, 11 внуків і 14 правнуків. Хоч повдовіла рано, все ж таки зуміла сама гарно виховати своїх синів, з яких найстарший належав до американської еміграційної комісії і його стараннями багато українців дісталися до Америки після другої світової війни.

Членки Відділу взяли чисельну участь в панахиді і в парастасі, принесли квіти до похоронного заведення і жертвували на Службу Божу. Від 21-го Відділу Покійну прощала касирка Відділу **Ярослава Зарицька**. Її теплі прощальні слова зворушили до сліз членів родини Покійної і всіх присутніх. На похоронній Службі Божій коло домовини в церкві стояли членки Відділу з лентами і світлом. Сім членок відправили Покійну на місце вічного спочинку.

Спи, Дорога Союзянку, а земля Вашингтона нехай буде Тобі легкою!

Управа 21-го Відділу
в Брукліні

Замість квітів на могилу бл. п. **Людмили Грабович** нашої тети, складаємо на Пресовий Фонд Нашого Життя 10.00 дол.

Соломія Дроздовська, Андрій Семотюк

В першу річницю смерти бл. п. **Стефанії Губицької** — хресної мами нашого сина Олександра, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя
Е. Ройовська Бруклін, Н. Й.

Замість квітів на могилу св. п. **Люби Каранович-Луцької** складає 10 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

о. Степан Клепарчук з дружиною, Пасейк

В другу річницю смерти Дорогої Мами, бл. п. **Анастасії Сверици** з роду **Бандура**, складаю 10 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" і 10 дол. на Музей СУА.

Марія Стефанишин чл. 21 Відд. Н. Й.

Замість квітів на могилу бл. п. **Орісі Дурбак** складаю 5.00 дол. на "Фонд Бабусі"

Павлина Кіт, Чікаго

Щиро дякуємо ОКРУЖНІЙ УПРАВІ СУА в Ньюарку, Н. Д., за слова співчуття з приводу смерті нашого Дорогого Сина бл. п. др. **Ореста Леськова** і пересилаємо 5 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Евгенія і Михайло Леськові

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що 15-го жовтня 1974 р. в Гемтремку, Миш. по тяжкій недузі відійшла у Вічність членка 26-го Відділу бл. п. **Марія Дидів** з дому Мачержак.

Покійна приїхала до Америки молодою дівчиною в 1927 році з села Тухля, повіт Сколе. 1928 р. вийшла заміж за **Якова Дидів**. До 26-го Відділу належала від початків його існування і була весь час активна. Совісно й точно виконувала свої обов'язки як голова господарського комітету. Була дуже жертвенна, тож Відділ втратив прикладну членку.

Покійна належала також до Сестрицтва при церкві НЗПДМ. Членки обох організацій з відзнаками і прапорами з великим жалем відправили бл. п. **Марію** до церкви НЗПДМ, а потім на цвинтар Монт Олівет. На цвинтарі прощали Покійну голова Відділу **К. Кобаса**.

Покійна залишила в смутку сина **Івана** з дружиною **Маріянною** і дочку **Соню** з чоловіком **Стенлі**, сім внуків і багато приятелів та знайомих.

Спи, дорога Сестро Союзянку, нехай американська земля буде Тобі легкою!

Управа 26-го Відділу СУА

РОЗВАГА ЗАБАВА

Текст Віра Андрушків
Рисунки Квітка Іваницька

ПРИГОТОВЛЯЄМО КВІТКУ НА ДЕНЬ МАТЕРІ

Потрібно: 1 губку, 1 склянку, 6 сухих горошинок, або квасолин (зернят гороху або квасолі)

1. Намочити горошинки, або квасолинки у воді на кілька годин

4. Кожного дня подивитись чи губка ще волога, а якщо треба, долити трошки води

2. Вложити губку до склянки, налити трохи води, щоб губка намокла й стала вологою

5. Коли зернята випустять паростки, тоді можна уже садити у вазонки з землею. Підливати кожного дня потрошку.

3. Вложити 6 зерняток гороху чи квасолі поміж губкою і склянкою

Писанка

Розшифруймо укладаючи літери в іншому порядку

Знаряддя для писання писанок:

1. ІСКВ
2. САЛЬЦЕПИ
3. РБИФА
4. ЧКАСВІ

1. ПАСКА
2. КОВБАСА
3. ПИСАНКИ
4. ХРІН
5. СІЛЬ
6. СИР
7. МАСЛО
8. ЯЙЦЕ
9. СВІЧКА

4 ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Річні збори Відділу відбулися 12-го січня 1975 р. в домівці СУА. Збори відкрила голова Відділу Софія Серафін, привітавши присутніх, зокрема заступницю голови Окружної Управи Нью-Йорк Ірину Падох. Після молитви присутні вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять недавно померлих членок Відділу. До президії зборів увійшли: Ірина Падох — голова, Анна Кізіма — секретарка. Відчитаний Анною Кізімою протокол з попередніх зборів прийнято без змін. Звітували Софія Серафін — голова, Іванна Бенцаль — заступниця голови і пресова референтка, Анна Кізіма — протоколярна секретарка, Розалія Мацук — кореспонденційна секретарка, Віра Гідей — касирка, Референтки: Юлія Федорович — культурно-освітня і організаційна, Ольга Курочка — суспільної опіки, Катерина Штуляк і Юлія Піщак — господарські.

На внесок голови Контрольної Комісії Кароліни Борак збори одногосно схвалили абсолюторію уступаючій управі.

До нової управи ввійшли: С. Серафін — голова, І. Бенцаль — заступниця голови і пресова референтка, А. Кізіма — протоколярна секретарка, Р. Мацук — кореспонденційна секретарка, В. Гідей — касирка, Референтки: Ю. Федорович — культурно-освітня й організаційна, О. Курочка і А. Гивель — суспільної опіки, К. Штуляк і Ю. Піщак — господарські.

Контрольна Комісія: Кароліна Борак — голова, Є. Ярема і А. Фесолович — члени.

Заступниця голови Окружної Управи Ірина Падох зложила привіт, і висловила признання Відділові за його діяльність і побажала успіхів на майбутнє.

Збори закрила нововибрана голова.

Перекуску приготувала господарська референтка.

Іванна Бенцаль
пресова референтка

20 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

Дата: 2 лютого 1975.

Збори відкрила голова Відділу — Ярослава Збир-Лободич молитвою.

Президія: Степанія Кохановська, заступниця голови Окружної Ради СУА — голова зборів і Володимира Ценко — секретарка.

Протокол з останніх Зборів відчитала Мирослава Прокопович.

Після звітів членів управи Відділу, Контрольна Комісія поставила внесок — уділити абсолюторію уступаючій Управі. Збори прийняли внесок одногосно.

До нової Управи ввійшли: Ярослава Збир-Лободич — голова, Марія Галій — заступниця і виховна референтка, Мирослава Прокопович — секретарка, Теодозія Гаврилів — кореспонденційна секретарка і Марія Синейко — касирка.

Референтки: Володимира Ценко — культурно-освітня, Аня Літинська — імпрезова, Ірина Качанівська — організаційна, Розалія Когут і Євгенія Новаківська — суспільної опіки, Марія Харина — пресова, Марія Мазяр — господарська.

Контрольна Комісія: Наталія Стефанів — голова, Марія Кочерган і Клавдія Гош — члени.

Нововибрана Голова подякувала присутнім за довіря і просила членок про співпрацю.

Марія Харина
пресова референтка

22 ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відбулися 24 лютого 1975 р., при участі 35 членок. Голова Галина Янчишин відкрила збори молитвою, та попросила присутніх в короткій молитві спільно згадати недавно померлих членок: Марію Ванджуру, Анну Древницьку, Анну Коваль, Анну Німчановську.

До Президії Зборів увійшли пані: Софія Крупка — голова, Любомира Денисюк — секретарка.

Протокол із попередніх Заг. Зборів провірила окрема комісія.

Після звітів уступаючої Управи та признання абсолюторії, голова Номінаційної Комісії подала листу кандидаток до нової Управи, яку Збори прийняли одногосно.

Нова Управа: Люся Самбірська — голова, Марія Юзефович — заступниця

голови, Іванна Горчинська та Рома Дмитерко — секретарки, Дарія Менцінська — касирка, Референтки: Надія Дзидзан — фінансова, Анна Косачевич та Соломія Кавка — культурно-освітні, Анна Білінська — організаційна, Марія Семків, Евстахія Струтинська, Катерина Скуб'як — суспільної опіки, Ольга Гайдук, Катерина Марчук, Марія Гірняк — господарські, Ярослава Панчук — пресова, Марія Гриневич — хронікарка, Анізія Струц — бібліотекарка.

Радієва Колегія: Уляна Терлецька, Люся Самбірська, Рома Туряньська, Леонтія Боднарчук. Контрольна Комісія: Софія Крупка — голова, Ярослава Фаріон, Галина Янчишин — члени.

При кінці Зборів вручено уступаючій голові Галіні Янчишин скромний дарунок, як вияв вдячності.

Збори вітала ще заст. голови Окружної Управи Марія Семків, а закінчила їх нововибрана голова Люся Самбірська подякою за довіря, та заохотою до співпраці.

Ярослава Панчук — пресова референтка

41 ВІДДІЛ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ПА.

Річні збори відбулися 12-го січня 1975-го року, в присутності представниці Окружної Управи Мирослави Зубаль. Після молитви і вибору президії, вислухано звіти управи про минулорічну працю.

У Відділі є 18 членок, з них 8 пасивних. Працювали такі референтки: організаційна, культурно-освітня, виховна, суспільної опіки і господарська.

Після звітів і схвалення абсолюторії уступаючій управі, вибрано нову у такому складі:

Голова — Марія Ганіна, заступниця голови — Мирослава Белей, секретарка і пресова референтка — Наталія Вайда, касирка — Ірена Гельо; референтки: організаційна — Віра Савчин, суспільної опіки — Анна Дзівак, господарська — Ольга Дзюндзя. Контрольна Комісія: Ольга Ковальчук, Іванка Тимчук, Ангела Банах.

По закінченні зборів відбулася перекуска у гостинному домі Ольги Ковальчук. Мирослава Зубаль, представниця Окружної Управи по-

бажала новій управі багато успіхів у праці, а голова подякувала за довір'я і визвала членок до співпраці.

Пресова референтка

47 ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

День: 12-го січня 1975 р.

Президія Зборів: Ірина Руснак — голова, Стефанія Бах — секретарка. Окружну Управу репрезентувала її голова Марія Крамарчук.

Звітувала голова Іванна Мартинець і всі референтки уступаючої управи Відділу. На внесок Контрольної Комісії загальні збори односторонньо схвалили абсолюторію уступаючої управи.

Нова управа: голова — Іванна Мартинець, заступниця голови — Ірина Юрків, секретарка — Мирослава Приймак, касирка — Ірина Шмігель, культурно-освітні референтки: Ірина Михайлюк, Марія Крамарчук і Анна Сорохтей, референтки суспільної опіки — Таня Шутер і Марія Джус, виховні референтки — Ірина Юрків, Анна Ейна і Світлана Соробей, господарські референтки — Тамара Гривнак, Марія Костів і Катерина Щур, референтка зв'язків — Олена Гадзінська, пресові референтки — Ірина Руснак і Марія Лилак.

Контрольна Комісія: Анастасія Смеречинська, Анна Капітан і Марія Залітач.

Делегатки до УККА: Анна Капітан і Мирослава Приймак.

Ірина Руснак — пресова референтка

69 ВІДДІЛ СУА, ЛОРЕЙН, Ог.

Річні збори Відділу відбулися 15-го грудня 1974 р. Голова Відділу Марія Купчинська відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була Марія Дейчаківська, секретарювала Тетяна Сілецька. Звітували члени управи і референтки.

Після схвалення абсолюторії вибрано нову управу в такому складі: Марія Купчинська — голова, Тетяна Сілецька — заступниця голови, Стефанія Лучковська — секретарка, Марія Андрійович — касирка, Референтки: Марія Дейчаківська — культурно-освітня, Дарія Микита — суспільної опіки. Катря Шуя — організаційна, Марія Нестеренко — пресова, Марія

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні вд 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

Крайчик і Марія Івасишин — господарські. Контрольна Комісія: Евстахія Мацілінська — голова, Марія Пашин і Оксана Пакуш — членки.

До управи ввійшли ці самі членки, що й минулого року.

На закінчення зборів господарські референтки подали каву й солодке.

Марія Нестеренко
пресова референтка

78 ВІДДІЛ СУА, ВАШІНГТОН,

Загальні збори відбулися 12-го січня 1975 р. Присутніх було 23 членки. Голова Відділу Марта Терлицька відкрила збори молитвою, опісля привітала голову Окружної Ради Лідію Дяченко.

До президії увійшли Лідія Дяченко — голова, Христя Пацлавська — секретарка. Звіт з попередних зборів прочитала Христя Кебузинська; його прийнято без змін.

Звіти з поодиноких референтур подали наступні пані: Марта Андріюк — організаційна референтка; Мотря Слоневська — культурно-освітня референтка; Христя Кебузинська — імпрезова референтка; Марта Базарко — виховна референтка; Стефанія Дячок — референтка суспільної опіки; Тереса Царик — пресова референтка; Тамара Вітковицька — господарська референтка; Марія Кормелюк — касирка; Емілія Процінська — секретарка; Марта Терлецька — голова.

На внесок голови контрольної комісії Олени Канди уділено абсолюторію уступаючої управи.

Голова номінаційної комісії Ліда Білоус подала листу нової управи яку прийнято односторонньо: Марта Терлецька — голова; Богдана Гелета — заступниця; Мирослава Скасів — кореспонденційна секретарка; Уляна Рондяк — протоколярна секретарка;

Марія Кормелюк — касирка. Референтки: Ліда Яросевич — організаційна; Марта Базарко — виховна; Мотря Слоневська, голова, Ліда Білоус, Христя Кебузинська — культ.освітня референтки; Стефанія Дячок — суспільної опіки; Тамара Вітковицька, Мирослава Демчишин — господарські, контрольна комісія — Емілія Процінська, голова, Олена Канда, Ірена Ставнича, Роксолана Яримович, члени; вільні члени — Ірена Вітковицька, Христя Громоцька, Ірена Лис.

На закінчення нововибрана голова подякувала Л. Дяченко за присутність та членству за довіря; рівнож попросила всіх до співпраці для добра Відділу й громади.

ХРИСТЯ ПАЦЛАВСЬКА
Пресова Референтка

104 ВІДДІЛ СУА, Н. Й.

Дня 8-го грудня 1974-го року відбулися загальні збори 104-го Відділу СУА.

До нової управи ввійшли:

Оксана Байко — голова, Марянна Кадиляк — заступниця голови, Уляна Стельмах — секретар, Стефанія Савка — касирка, Референтки: Ірина Волошин — суспільної опіки, Наталка Хитра — культурно-освітня, Марійка Цимбаліста — зв'язків, Марійка Цюпа — організаційна, Оксана Куйдіба — пресова.

Голова уступаючої управи, Ліда Лещук, подякувала всім за участь і поміч підчас року і закликала всіх членок до дальшої співпраці в цім році з новою управою.

Ново-обрана голова, Оксана Байко, подякувала за довіря та вибір цілої управи і просила підтримки членок підчас року у праці Відділу.

Оксана Куйбіда
Пресова Референтка

Писанки з Пряшівщини лемківського типу. Із Наук. Збірника Музею Укр. Культури у Свиднику, 1972.